

Augen Stepat orosz ba-
ngverese. 1. Ha-
rajnai dalok—egyveleg
partjáról. 4. Tölgyia
d el—román. 6. Gtár
máról. 8. Eeti harag.
szoke madár. 11. Nyári
népdal. 13. Negyságo
14. Volga. 3.30 Hírek.
Egyetemi templomból.
A Mándits szalon.
Auber: A fekete do-
zet: Carmen—fantázia.
ng—egyveleg. 4. Az-
mann: Kedves barátom
k. 1. Pontos időjelés.
Hírek, élelmiszerek,
nyamhírek. 4. Halász
es magyarság, magyar
atos időjelés, időjárás
5.10: Sikkós Ferenc
árius" 5.40: Gramo-
et: Carmen—virágria
Carneval din Venezia.
geli) 4. Bizet: Gyöngy-
bert: Romlo (Heiferz)
Wotan bucsuja (Kip-
hegrin. 8. Wagner:
asterio: Serra Morena
11. Ponchielli: La
gigli és De Luca).
Galli (Carci). 13. Pno-
lla: Princesita (Fleta)
si kérdések". 19.30:
felvonások. 21.30:
ásjelentés, hírek. 23:
gverzeny.
nyű zene: 16.15 Kon-
zene. 20. Massenet:
ch. Anzengruber: 20
ja. Utána jazz.
na Berta és Schmidt
uccini áriákat énekel-
r kísérete mellett.
rczene.
v. Stuttgartból 23.30:
erelmi örömköz és táj-
za. Brahms: Szerelmi
éjszaka, oly lágy az
Eckert: Igen, boldog
r. Flietiz: Éjjeli dal.
r. Csajkovszkij: Miért?
ica szimfonia.
50: Közv. Hamburgból.
r: Modern katonazene.
sen. 21: Közvetítve
v. Hamburgból.
né: Richárd: A zene-
r: Közv. Frankfurtból.
erseny.
erseny. 20.55: Cigány-
nczene.
órakoztató zene. 20.
Ujságírók szindikátus-
Zongorajáték. 22.20
Prágából. 20.30: Tör-
időzenekar. Mascogné
ltisch: Farsangi szvit.
r. 22: Közv. Prágából.
y és Brünn. Egész
másontró közv.
onazene.
zonáta est. Bax: II.
r szonáta.
9.25 gramofon 23.30:
zene. 21.15: Operet
Könnymuzsika. 23
erett közv. 24: Közv.
orino műsor. Utána
Tánczene. 20: Dalok
zletek.

írók
művei
szky, Flaubert,
nce, stb.)
edményei
nyvosztályában

18. évfolyam * 268. szám
1929 November 30
Szombat
5690 év Marchesvan 27

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánáti zsidóság politikai napilapja.

Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Kéziratokat nem küldünk vissza és megőrzésükre sem vállalunk

Ára 5 lei

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-n) 10
Telefon 9-77.

Éjjeli telefon (nyomda) 187.
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 1150 Lei
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy óra 1 dollár (vagy ennek megfelelő más pénznem.)
Egy évre 10 dollár.
Hirdetések
tarifa szerint vétetnek fel.

Szegények vagyunk

Széljegyzetek a diszkontláb le-
szállításához

A Banca Nationala 9 és fél százalékra szállításra szállította le a visszlezámi-
polási kamatlábát. Normális körülmények
között a gazdasági és pénzügyi világ ko-
moly eseménye volna ez, hiszen a jegy-
bank elsőrendű feladata az, hogy kamat-
láb-politikája révén szabályozza az ország
hitel-életét. A diszkontláb felemelése vagy
leszállítása normális viszonyok között ak-
kor történik meg, amikor a belföldi piac
szor történik meg, amikor a belföldi piac
helyzete, vagy a külföldi pénzügyi kor-
munkurak a hitelnyújtás megkönnyítése
érdekeiben kívánják meg a visszlezámi-
polási kamatláb nivójának változtatását.
A romániai nemzetgazdaság azonban
az esztendő óta abnormis viszonyok kö-
zött vegetál. És ezt mi sem bizonyítja
jobban, mint az, hogy adott esetben a
santebb említett okok egyike sem forgott
nem a diszkontláb leszállítására.
Mindjárt látni fogjuk, hogy miért.

A bankráta leszállításának két oka le-
sz. Az egyik az, hogy a jegybank a
vezérgazdasági, ipari és kereskedelmi vál-
alatoknak olcsóbb hitelt kíván rendelke-
zésre bocsátani. A másik ok akkor forog
am, ha a külföld kedvezőbb feltételek
között nyújt kölcsönöket és az a vesze-
lem fenyeget, hogy ily módon veszélyes
szupremáciához jut a belföldi gazdasági
életben. Hogy a jegybank konkurálhasson
az olcsóbb külföldi hitellel, leszállítja a
bankrátát és így a pénz olcsóbbodását
léti elő a pénzpiac.

A romániai pénzpiac helyzetének felü-
letes ismerete is elegendő annak meglátá-
sához, hogy a fentebb említett okok
egyike sem játszhatott közre a bankráta
leszállításában. A stabilizáció óta a jegy-
bank leszállított stokkja emelkedett,
mert a romániai pénzpiacon husz-harminc
százalékos kamatláb dominál és az ország
eddig hitelszükségletének fedezésére a
és fél százalékos bankráta is megfelel.
bankok nagy többsége jelentős kihelye-
sítésen és kiaknázatlanul heverő pénz-
eszegek fölött rendelkezik, egyszerűen
mert, mert a fizetőképesség válsága és az
ország fogyasztási erejének krízise a maxi-
mumot érték el.

A garadával megóvatolt váltók, az
egymást követő csödkök és a folyton sa-
zorodó kényszeregyezségi kérések a fizető-
képesség ijeszítő csökkenésének bizonyíté-
ai és a hitelnyújtásnál a végső óvatosa-
gra késztetik a bankokat.

Evidens, hogy ezen a helyzeten a bank-
ráta felszámolásával való leszállítása mit
sem változtathat.

Annál kevésbé állhat fenn a másik ok,
hogy tudniillik, hogy a külföldi tőke fenye-
tő szupremáciája védekező intézkedé-
sre ösztökölte jegybankosaitól intézetün-
ket. Ellenkezőleg: A külföldi tőke kono-
lái távolmarad a Románia gazdasági ujjá-
építésében való közreműködéstől. A mező-
gazdasági hitelintézet felállítására körüli
körülményekre elegendő rámutatni annak
konnyítására, hogy a gazdasági törvény-
kezés megváltoztatása és az idegenlái
állampolitika teljes leépítése nem voltak
elegendők a külföldi tőke nagyobb számban
vonására. Bulgária után Romániának
volt a legmagasabb bankrátája egész Eu-
ropában és a külföldi tőke ennek ellenére
nem keresett elhelyezkedést és gyümöl-
mészt Romániában. És ennek magyará-
zata nem a kormány, nem is a Banca
Nationala politikájában, hanem a lénye-
nesen megváltozott külföldi konjunkturában
recesendő.

Nyilvánvaló, hogy a bankráta leszállí-
tásának csupán demonstratív értéke van.
A Banca Nationala csökkentette a disz-
kontlábát, mert a newyorki krachot kö-
vetően az összes európai nagy és kis
jegybankok szükségességnek látták leszállí-
tani a hivatalos kamatlábát. Abnormis
helyzetben van gazdasági és pénzügyi
életünk: a Banca Nationala nem képes
kamatláb-politikájával a belföldi hitelvi-
szonyok alakulását befolyásolni. Bratianu
Vintila deflációs és a külföldi tőke elől

mereven elzárkózó politikája eredményezte
azt, hogy a pénz a romániai piacon hor-
ribilis módon megrágt. Az egész or-
szág nyögi az irtózatos kamatterheket, a
magas kamat illuzióriusá tette a vállal-
kozási kilátásokat és a nagy- és kisegyszis-
tenciák seregének bukását vonta maga
után. Hihetetlen mértékben elszegénye-
dett ez a gazdag ország az elmúlt évtized
alatt és a vásárló- és fogyasztóképesség
érezhető emelkedését és ennek követke-
ményeképpen az ipar és kereskedelem pros-

perálását csak egy széleskörű állami in-
vesztációs politika és jó termékek hoz-
hatják meg.

Az állami beruházások fokozása kül-
földi hitel nélkül nem képzelhető el. A
világpiac helyzete viszont nem kedvez a
külföldi tőke beáramlásának. Mindegy,
hogy a Banca Nationala leszállítja-e fél-
százalékkal a diszkontlábát, vagy sem. A
belföldi piac nem érzi meg a leszállítást,
jóformán nem is vesz tudomást róla.
Szegények vagyunk. (k. r.)

Biróság elé akarják állítani a többségi képviselők Bratianu Vintilát

Parlamenti interpelláció készül az ujabban felfedezett költségvetési hiányok miatt és a miniszteri felelősség-
ről szóló törvény alapján bíróság elé akarják állítani Bratianu Vintilát

Bucuresti-Bukarest, november 29. (Az
Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nappal ez-
előtt közöltük a hírt, hogy a pénzügyminis-
teriumban újabb milliárdos hiányok jöttek
a nyomára, amely Bratianu Vintila pénzü-
gyministerségének idejéből maradt vissza.
Mint megírtuk, Madgearu pénzügyminiszter
megállapításai szerint, 1927-ben Bratianu
Vintila több mint nyolcszázmillió lejt utalt ki
a hadügyi tárcra költségeinek fedezésére olyan
alapokból, amelyeknek a költségvetés szerin-
t más rendelkezése lett volna. Ennek a törvé-
nyek által szigorúan tiltott műveletnek az
volt a célja, hogy leplezze Bratianu Vintila
költségvetésének nagy hiányait. A manipu-

láció anélkül történt, hogy a parlament ar-
ról tudomást szerezhetett volna. Bratianu
Vintila hamisított követelt el, ha ez a ha-
misítás a közérdek mezébe is van öltöztetve.

Bukaresti jelentés szerint a közeljövőben
egy többségi képviselő meg fogja interpellálni
a kormányt az államháztartásban felfedezett
újabb milliárdos hiányok tárgyában. Hír sze-
rint az interpelláló kérni fogja, hogy Bra-
tianu Vintilát a miniszteri felelősségről szóló
törvény alapján állítsák bíróság elé. A „Cu-
vantul” szerint, a kormány, ha csak nem
lesz tekintettel arra, hogy tényleg egy volt
miniszterelnökkel áll szemben, valóban bírósá-
g elé fogja állítani a liberális párt vezérét.

Érdekes, hogy az „Indreptarea” az av-
rescánusok hivatalos lapja szerint, a kormány
az ellenzéki pártokkal szemben fegyvernek
használja fel az államháztartási hiányokról
terjesztett híreket és felhívja a Charles-Ristet,
hogy akadályozza meg a kormányt hasonló
hírek terjesztésében. Liberális körökben azon-
ban az újabb költségvetési hiány felfedezése
kinos impressziót váltott ki. A liberális lapok
mélyen hallgatnak Madgearu felfedezéséről,
és Bratianu Vintila, hír szerint, még akkor
sem fog a vádakra válaszolni, ha története-
sen a parlament szöszékkéről fognak ellene
ezek a vádak elhangzani.

Az oroszok a kínai főhadiszállás bombázása után megkezdték az általános visszavonulást

Az Egyesült Államok kormánya értesítette európai nagyköveteit, hogy érdeklődjenek az orosz-kínai konfliktus
ügyének megítélése iránt. Bulgária nem kezdett diplomáciai tárgyalásokat Szovjetországgal

London, november 29. A Reutter
távíráti iroda hivatalos kínai forrásból
jelenti, hogy az orosz csapatok a kelet-
kínai vasutvonal mentén mindenütt
visszavonulóban vannak s egy héten be-
lül teljesen kiürítik a megszállott kínai
területeket. A lapok charbini jelentései
szerint a kínai vasutigazgatás tisztvi-
selői különösként találják, hogy az el-
lenségkedést beszűntetett szovjetcsa-
patok bombavető repülőgépei még
mindig élénk tevékenységet fejtenek ki
s bombákkal gátolják a keletkínai vasut
pályáján szükségessé vált javítási mun-
kálásokat. A Times tudósítója is emli-
tést tesz az oroszok repülőtevékenység-
éről, de csak arról tud, hogy a bomb-
vetők az ellenségkedés utolsó ak-
tusául erős bombázás alá vették a kí-
nai főhadiszállást. A repülőraj két óras
bombázás után parancsot kapott a visz-
zatérésre s azóta a bombavető tevé-
kenység is az offenzívát azért inditot-
ták meg, hogy előnyomulásokkal ráij-
jesszenek a kínaiakra s ezuton elfogad-
tassák a keletkínai vasutra vonatkozó
s a német nagykövet után augusztus-
ban előterjesztett feltételeiket. Ezt az
eredményt a szovjet százszázalékosan
el is érte.

hogy a hatalmak kormányainál érdek-
lődjének az orosz-kínai konfliktus ügyé-
ben való közvetítés módjait iránt. A
nagyköveteik leszögezik a hatalmak kor-
mányai előtt, hogy Washington semmi
konkrét javaslatot még nem tesz eb-
ben az ügyben, de az az álláspontja,
hogy valamit tenni kell, mert mindkét
fél aláírta a Kellogg-egyezményt, amely-
nek megsértéséről megbízható jelenté-
sek érkeztek.

Tokiói jelentés szerint a japán lapok
az amerikai lépersől azt írják, hogy a
japán kormány már nem látja idősze-
rűnek sem a közös nyilatkozatot, sem
a közvetítést s épen ezért nem is lesz
hajlandó részt venni ilyen akcióban, már
csak amiatt sem, mert Moszkva inter-
venció nélkül is enyhíti a Kínára eddig
gyakorolt diplomáciai nyomást.

A nankingi kormány hadi-
repülőgépet küldött a felke-
lők ellen.

London, november 29. A Times hon-
kongi tudósítója jelenti, hogy a nan-
kingi kormány hadirepülőgépeket kül-
dött a felkelő csapatok ellen, melyek-
nek pilótái bombatámadást vezettek a
felkelők bázisai ellen. Egyik hadirepü-
lőgép Kantonba visszatérőben a legna-
gyobb kínai kórház felett haladt el, ami-
kor egyik bombája tartójáról leszakadt.
A bomba a kórházra esett és azt romba
döntötte. A kórházban ápolott betegek
közül heten a bombarobbanás követ-
keztében életüket veszítették s a súlyo-
san sebesültek száma meghaladja a har-
mincat. A kórház romjainak eltakarítása
még folyik. A hadirepülőgép pilótája

ellen megindítják az eljárást.

Szofia, november 29. Illetékes helyen
megcáfolják azt a hírt, hogy a bolgár
követ Berlinben tárgyalásokat folytatott
volna szovjetmegbízottal a két ország
közötti diplomáciai kapcsolatok felvé-
tele ügyében. Hivatalos részről megál-
lítani kívánják, hogy nem került fel
ebben a kérdésben a tárgyalások gon-
dolata sem.

A macedónok a népszövetség- hez fordulnak védelemért

Szofia, november 29. A macedón szö-
vetségek kongresszusa határozatot fog-
dott el, melynek értelmében a Népszö-
vetséghez és a nagyhatalmakhoz fognak
fordulni a Görögországban és Jugoszlá-
viában élő macedónok érdekében. A kon-
gresszus a horvát népet és a többi Jugo-
szláviában elnyomás alatt élő nemzeteket
együttérzéséről biztosította.

A szociáldemokraták intranzingenciája miatt nem tud megalakulni a cseh kormány

Prága, nov. 29. Udrzal esélyei a kor-
mány megalakítása tekintetében csökke-
nőben vannak. A szociáldemokraták, noha
számbéileg nem illetné meg őket, feltét-
lenül ragaszkodnak a paritásához. Politikai
körökben azt hiszik, hogy a szociáldemo-
kraták hajthatatlanságukkal akarják
Udrzalt arra birni, hogy megbízatását
visszaadja.

Három budapesti „irodalmi” hír

A különös véletlen jóvoltából három érdekes irodalmi hír futott be egyszerre a szerkesztőség asztalára. Mind a három hír, budapesti vonatkozású, — tegyük hozzá, hogy csakis budapesti vonatkozású lehet, mert a világnak bármelyik más zugából jönne: a fantasztrikumok birodalmába utalnák. Így azonban nemcsak lehet, hanem érthető is.

Három irodalmi hír: ha először elolvassa az ember nem akar hinni a szemének. Amikor mégis rájön, hogy a három közül egyik sem farsangi tréfa, hanem komoly valóság, mélyszélesen megdöbben. A végén azonban csak végtelen szomorúság fogja el, hiszen elszomorítóbb, ha látja az ember, hogy a szabad és haladó gondolat elfojtása érdekében, milyen kétségbeesítő eszközökhöz nyulnak Budapesten. Kommentálni igazán kár ezeket a híreket, hiszen a három eset elég beszédesen beszél nemcsak önmagáért, de Budapest mai szellemi életéért is. Ilyenkor érti meg az ember, miért sorvad bele évről-évre a tehetségtelenségbe az egykor nagyrahívott magyar irodalmi és művészeti élet. Az a félelmetes láncsörgetés, amellyel a kurzus a gondolat szabad megnyilatkozását rémiti, már nem is tragikus csengésű. Keserűen groteszkt az aláfestése az alábbi apró mozaikoknak, amin lehet kacagni is, de mindenekelett szegyenkezni kell miatta.

De beszéljen a három hír önmagáért, amelyeket sorrendben alant közlünk:

1.

Wallesz Jenő író állott ma vádlottként a büntetőbíróóság Tőreky-tanácsa előtt. Wallesz körülbelül egy évvel ezelőtt az „Ujság”-ba írt „A lorettoi Mária megtagadta Nobilet” cím alatt. Ebben a tréfás párbeszédben szatirikusan megírta, hogy Nobile tábornok északsarki expedíciója előtt a később tönkrement Itáliát a lorettoi szűz Mária védelme alá helyezte, de a léghajó mégis kettétört. Az ügyesség vallásnyalászás címén emelt Wallesz ellen vádat. A tárgyaláson Wallesz kijelentette, hogy szó sem lehet vallásnyalászásról és egyetlen olyan szó nincs a kirokijában, amin keresztény ember megütöközhet. *Tőreky megállapította erre, hogy Magyarország 800 év óta szűz Mária védelme alatt áll és így nemcsak vallásnyalászás, hanem a magyar nemzet megsértését is követi el, aki ilyesmit ír.* Végül is a bíróság Wallesz Jenőt 8 napi fogházra és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. Ugy az ügyész, mint Wallesz felebbezett az ítélet ellen.

2.

Budapestről jelentik: Nagyon érdekes bűnvádi eljárás indult meg Budapesten Stefan Zweig, a híres osztrák író ellen: a budapesti királyi ügyészség büntettnak sajtó útján történt feldicsérésével vádolja Stefan Zweigot. (!)

Ismeretes, hogy a nagy irodalmi sikereket elért osztrák író, kinek regényeit eddig már a világnak majdnem minden kultúrnyelvére lefordították, a mult esztendőben hosszabb tanulmányutat tett Oroszországban. Erről a tanulmányutjáról könyvben és cikkeiben számolt be. Többek között „A Toll” című budapesti irodalmi és kritikai hetilapnak is adott — még augusztus hó folyamán — interjút. A szovjet politikai rendszere fölött gyakorolt erős kritikája mellett, bizonyos kulturális intézkedésekről elismeréssel emlékezett meg. E cikk miatt felelősségre vonták a lap felelős szerkesztőjét, aki előadta, hogy a cikket Székely Béla hirlapíró írta. Székely Béla elismerte, hogy a cikket ő írta és tétette közzé, de azzal védekezett, hogy szószerint közölte Stefan Zweignak közlése szánt nyilatkozatát. *E vallomás alapján az eljárást kiterjesztették a Salzburgban élő Stefan Zweigre is, aki ellen az a vád, hogy az interjúban helyeselte a szovjet bizonyos kulturális intézkedéseit, mivel pedig a szovjetkormány Oroszországban bitorolja a hatalmat s így minden intézkedése külön-külön is büncselekmény a történelmi, tehát a cári Oroszország ellen, Stefan Zweig a büntett feldicsérésének vétségét követte el.*

Jogászörökben nagy érdeklődéssel várják, hogy a magyar igazságügyi hatóságok miként folytatják le az eljárást az Ausztriában lakó Stefan Zweig ellen?

3.

Érdekes eseménye van a magyar irodalomnak. Alig temették el Osvát Ernőt,

megindult a versengés örökségéért, a „Nyugat” irányításáért. Eddig csak az került nyilvánosságra, hogy az immár irodalomtörténeti jelentőségű lap irányítását Babits Mihály és Móricz Zsigmond veszik át. Érthető kíváncsisággal várta tehát mindenki, hogy a két új vezér milyen irányt fog szabni annak a lapnak, amely Ady Endre költészetének, Ignótus, Fenyő Miksa és báró Hatvany Lajos esztétikájának szellemében valóította meg a háboru előtt a magyar irodalom reneszánszát. Az új rezsim csütörtökön bocsátotta szárnyra az új „Nyugat”-ot, amely szenciációkkal szolgál és a meglepetés minden előzetes találgatást túl fog szárnyalni.

Az első meglepetés a Bécsben élő Ignótust érte, aki a „Nyugat” jövőbeli irányításának megbeszélésére vasárnap Budapestre érkezett. Csak itt tudta meg, hogy már semmi köze sincs ahhoz a laphoz, amelynek alapítója és hosszú időn át éltető lelke volt. Minden előzetes megkérdezés és értesítés nélkül a nevét is levették a lapról, többi főmunkatársával együtt, akik pedig már teljesen össze voltak forva a lappal.

A már nyomás alatt levő új számban Móricz Zsigmond a magyar írók koncentrációját tülzi ki a lap feladatául és ez a program annyira megnyerte a jobboldali ironónek, Tormay Cecilnek tetszését, hogy hajlandó lapjával, a „Napkelet”-tel együtt beolvadni a „Nyugat”-ba és a Móricz által kezdeményezett egységbe. Állítólag már a közeli napokban érdemleges tárgyalások kezdődnek a két lap fúziójára vonatkozólag.

Még két szerény megjegyzést füzünk a három hírhez. Az egyik az, hogy a budapesti ügyészségnek haladéktalanul meg

Amikor a mikroszkóp leleplezi a gyilkost...

Vegy vizsgálat segítségével sikerült megállapítani, hogy ki ölte meg Rigaudin, volt anarchista író

Páris, nov. 29. Néhány hét óta sokat foglalkoztatja a francia sajtót és a nagyközönséget is egy rejtélyes körülmények között elkövetett borzalmas gyilkosság.

Néhány héttel ezelőtt ismeretlen tettes meggyilkolta Rigaudin volt anarchista író, aki később polgári foglalkozást választott magának. A gyilkos drótlát összekötötte Rigaudin holttestét, börtöndbe zárta és feladta Lillebe, egy nem létező címre.

Megindult a nyomozás. Először azt hitték, hogy politikai háttérre van a gyilkosságnak és elkövetésével egy orosz nót gyanusították, aki rövid idővel a gyilkosság elkövetése után Rigaudin lakásában lakott.

Rövid idő múlva a rendőrség letartóztatott egy Almazoff nevű szabót, akinek Rigaudin többezer frankkal tartozott. A meggyilkolt váltója éppen a gyilkosság elkövetésének napján járt le. Fölmerül az a föltevés, hogy Rigaudin elment Almazoffhoz és fizetési haladékokat kért tőle. Nagyjobb pénzüsszeg lehetett azonban nála, amit a szabó megtudott. Megölte és kirabolta tehát Rigaudint, Almazoff a rendőrségen tagadta, hogy ő követte el a gyilkosságot.

Mivel semmi pozitív bizonyíték nem merült fel ellene, őt is szabadon bocsátották, de két

Primo de Rivera büszke arra, hogy munkásjóléti intézményeket létesített

Albert Thomast nagy ünnepségben részesítették Madridban. A diktatura demokratikus szellemű — mondotta Primo de Rivera

Madrid, november 29. Megírta az Uj Kelet, hogy Albert Thomas, volt francia miniszter, a Népszövetség mellett működő Munkaügyi Hivatal igazgatója, Madridba érkezett, ahol a kormány valóssággal ünnepelte. Albert Thomast hétfőn délelőn a király audiencián fogadta, este pedig Primo de Rivera a munkásvezér tiszteletére fogadó estét és vacsorát adott. A vacsorán a spanyol miniszterelnök érdekes újítást vezetett be. Nem tartott hosszabb beszédet, hanem utalt azokra a megállapításaira, amelyeket Thomastnak írásban adott át.

Nincs semmi értelme — mondotta a miniszterelnök — hogy itt önök hosszú politikai fejtegetésekkel unta-

Már nem soká hiányzik!

mert már december elsején minden rádió szaküzletben kapható a legmodernebb

4-csöves hálózati

Standardtype

vevőkészülék.

Gyári lerakhat: TUNGSRAM S.A. CLUJ

kell indítania az eljárást büntett feldicsérése címen Francia-, Németország, Anglia és Ausztria ellen is, mint amely országok már régen elismerték Oroszországot. Ez a pör még érdekesebb bonyodalmakat ígérne, mint a Stefan Zweig ellen indított pör, bár ez se kutyá.

A másik megjegyzésünk az, hogy a „nemzeti írók koncentrációját” sürgető Móricz Zsigmond és Babits Mihály végre teljesen likvidálják azt a multat, amelynek mindent, de mindent köszönhetnek. A hirnevüket, a jólétüket. Végleg likvidálják — miután már nincs rájuk szükségük — a zsidókat. Ignótust, aki felfedezte őket, Hatvanyt, aki mecenálta őket és báró Kornfeldet, akinek pénzén a „Nyugat”-ot alapították.

Sic transit gloria mundi. E változásokból azonban nemcsak a világra ismerünk rá, hanem a valódi Babistra és a valódi Móriczra is...

nap múlva újra letartóztatták. Hiába folytatótt érdekében heroikus küzdelmet védője, hiába lépett közbe az emberi jogokat védő liga, Almazoffot továbbra is fogva tartották.

Legutóbbi kihallgatásán Almazoff a vizsgálóbíró előtt elmondotta, hogy a rendőrségen kintzással és veréssel akarták beismerni vallomásra kényszeríteni. Amikor magához tért, azt mondta neki, hogy ismerje be a gyilkosságot, úgy fogják feltüntetni a dolgot, mintha Rigaudin Almazoff feleségét elakarta volna csábítani és a szabó féltékenységéből ölte volna meg.

Almazoffnak a vizsgálóbíró előtt elmondott vádjai miatt szigorú vizsgálat indult meg a kivallatással vádolt rendőrtisztviselők ellen.

Közben a rendőrség kezébe újabb döntő adat került, amely a szabó ellen szólt. Almazoff írászatlanak posztóján vérfoltot fedeztek fel, melyről a vegyi vizsgálat megállapította, hogy ugyanabba a vércsoportba tartozik, melybe a meggyilkolt Rigaudin vére. A részletesebb vizsgálat megállapította azt is, hogy a vérfoltban megvan ugyanannak a vérbajnak mikrobái, melyben Rigaudin szenvedett. A mikroszkóp, ugylátszik, végre teljes világosságot derített a titokzatos ügyre.

hivatalos képviselői soha aktive nem léptek fel a diktatura ellen. Spanyolországban egyébként politikailag szervezett szocializmus nagyon gyöngé, minthogy az ország iparis fejletlen és az egyszerű ember kultúrnívója nagyon gyöngé. Primo de Rivera szívesen megragadta most Albert Thomast Spanyolországban való tartózkodását, hogy a közvélemény megismerje szociális mentalitását.

Spanyolországban a nyugati államok szociális törvényhozása még nem ver gyökeret, de már látni sok jelből, hogy Primo de Rivera hajlamos bizonyos szociális törvénykezés meghonosítására. Nyilatkozatában a munkásvédelmi rendelkezések egész sorát említi meg, a munkás-nyugdíjaztatásokat, a cseccsművédelmet, az anyavédelmet, a munkásbaleset elleni intézkedéseket és végül a nyolc órás munkanapot. Egyébként olyan intézkedés, — mondja Primo de Rivera, — amely régi idők óta fennállott. Primo de Rivera egyébként megdicséri a spanyol munkást, aki szabad idejét nem tölti csapszékben, hanem könyveket olvas, vagy a sportban gyakorolja magát.

Megemlíti továbbá a három évvel ezelőtt megszervezett paritásos bizottságok intézményét, amely arra szolgál, hogy munkaadók és munkások között konfliktusokat elsimítsanak.

„A mi diktatúránk — írja Primo de Rivera — demokratikus szellemű napjainkban nincs kormány a világon, amely ebben a tekintetben fölöttünk állana. Nem vagyunk ugyan szocialista kormány, de viszont programunk és ideáljaink sem szocialistáké. A mi törvényhozásunkat Krisztus szellem inspirálja”.

Vasárnap érkezett Sanchez Buerri egykori miniszterelnök Madridba. Régi házában lakik és egyelőre nem politikai

A világháború könyvei

RENN: Háború!, füzve 204, vászonköt. 306 lei. A. ZWEIG: Grisha örmester leve 204, diszvász, 272 lei. MARKOVICS RÖDION: Szibériai Garnizon, kve 160 lei. Aranyvonat, kve 160 lei. Dr. MUNK: A nagy káder, fve 163, kve 204 lei. PALÉOLOGUE: A cár országa, 3 kötet, 180 lei. REMARQUE: Im Westen nichts Neues, fve 160, kve 240 lei.

Utánvétellel, vagy előrefizetve franko külföldi

Lepage könyvker. Cluj

Körözik a szentkárolyi községi pénztárt

Körözesi utasítást kapott ma a kolozsvári rendőrség bünyüi osztálya. Florian volt szentkárolyi községjegyző ellen, aki miután meglopta a községkasszáját és hamis okiratokat állított magának, hirtelen eltűnt a faluból. Florian nemrég vált meg posztjától és napokban az éjszaka sötétségének leleplezésére behatolt a községjegyző helyiségebe, feltörte a községkassza ahonnan huszezer lejű vágott zsebkönyvet. Ugyanakkor felhasználta az alkalmat arra is, hogy hat hamis okiratot állított saját nevére, mely okiratokat a községkassza pecsétjeivel és a jelenlegi községjegyző és jegyző hamisított aláírásaival látott a körözést a gonosztevővé vedlett községjegyző ellen.

Éle
n
A többs
b
Hans

Bucuresti
ma delutáni
nert német
solja, hogy
még mindig
összetűzésekt
lakosság kör
küküllőmegy
földmivellésü
igért oda, a
venciójára az
változtatta
döntés még
november 22
a szomszédok
támadtak, m
mentek az e
súlyos sebes
Manu hely
nisztert, hogy
miért delegá

Junian igaz
majd Leon
hogy a meg
póliuma van
adására.

Egy hang
ilyen italmér

Solomon tá
betegségélyz
ben jelent be
cialistákat, h
lációjában, m
cialisták az ut
tartásukkal a
teni maguk k
tásokon gróf
val akarnak e

Willer Józ
nagyon fiatal
kat tehessen.

Solomon gu
Willer közbes
adjon neki le
ból, szívesen

Pardos pra
ghin CFR ve
ben kíván in
nek tartja, ho
követelésekkel
ben és abszurr
és félmillió lei
amikor a CFR
küzd.

Madgear
nal válaszol
vállalja a fe
zódéséért. Vi
fizetést és la
CFR. autonó
igazgatósága
között köt sz
jónak látja. E
az államvasut
lottak és meg
CFR. vezérig
államvasutak
ség igazgatója
lág teljesen
állnia. Vidrig
eredménye az
félmillióard
citjét. A szén
évi megtakar
tervenciójának
a CFR. olcsó
hoz. Vidrig h
CFR. igazgató
néhány gzen
fogunk távoli
zérigazgatója
rendelkezik e
káját irányít
biztosítani kel
lenséget. Felh
előbb várják b
eredményét és

Pardos a
nem tartja ha

Egy hónapi fogházra ítélték Jakab Editet, amelyből 24 napot kitöltöttnek vettek

Giurgiu János dr. kétórás védőbeszéde és az ügyész replikája

Cluj-Kolozsvár, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Péntek délelőtt tíz órakor folytatódott Jakab Edit büperének főtárgyalása. A törvényszék számított azzal a fokozottabb érdeklődéssel, amelyet a lapok tudósításai fognak a per sorsa iránt különben is érdeklődő közönségből kiváltani, a tegnapi főtárgyalást már az esküdtzéki teremben tartotta meg. Már jóval tíz óra előtt nem lehetett helyet kapni a hatalmas befogadóképességű tárgyalóteremben. Az amfiteatrum szerüleg megépített padosorok teljesen megteltek, mindenki igyekezett magának a legjobb helyet biztosítani. A hallgatóságnak az a része pedig, amely nem tudott megfelelő helyhez jutni, felállt a padokra és onnan hallgatta végig dr. Giurgiu János védőügyvéd két órás védőbeszédét.

Giurgiu dr. védőbeszéde

— Ez a per, — kezdte beszédét Giurgiu — a mai társadalomnak, a mai közérkölesi állapotoknak élethű keresztmetszete. Kaleidoszkop, amelyen keresztül ott látjuk a mai társadalom sokszínű lápirágainak változatos flóráját. Nem Jakab Edit és Györi Endre áll a bíróság előtt, hanem a Jakab Edit és a Györi Endre. A Jakab Edit, akiket a szerelem örve alatt testi és lelki romlásba, feneketlen mocsarába kergetnek és Györi Endre, a zsúfniuk, a kitartott és szerelmükért megfizetett seiyemfiuk. És ma eljöttek ezek a Györi Endre és ezek a Jakab Editek Önök elé magisztrátus urak, hogy ítélkezzenek bűnös szerelmükből megfogamzott évtizedek óta tartó nagy perükben. Az Önöké a szó.

Egy kispolgári leány megzavart életútja

Ezek után dr. Giurgiu János rátért azoknak a lelki komponensnek az ismertetésére, amelyeknek végső konzekvenciájaként a Ferenc József uton egy kora tavaszi délutánon egy teherben lévő nő kezében eldőrdült a revolver. Ki volt Jakab Edit? Leány, egy polgári család gyermeke. Talán olvasottabb, talán műveltebb, talán intelligensabb, mint a többi. Mindenesetre ugynevezett modern, haladó gondolkodású nő volt, akinek talán legnagyobb tragédiája volt, hogy kikívánkozott abból a nyugodt, gondatlan, de mégis „nyárszolgári” környezetből, amelyben élt. Hányan vannak ilyen félmodern és hány család van, ahol apák és fiúk, anyák és lányok ne állnának szemben egymással harcban és könyörtelen tusában. És Jakab Edit életébe lépett Györi Endre. A zsúfniuk, a maga felületesével, erkölcstelenségével és lelki romlottságával. Ha van egyáltalán életfilozófiájuk, úgy Györi Endre világszemléletét talán abban az egyetlen mondatban lehetne összesírtetni, amelyet Györi Endre mondott a fatális találkozás alkalmával.

— A férfiero, a maga ifjúságának teljességében oly töke, amelyet idejében kell kihelyezni, hogy a maga gyümölcseit meghozhassa.

Miért dördült el a fegyver?

Ez és e felfogás körül egy csomó frázis, szép mondat, dekadencia és egy beteges szentimentalizmus, amely végeredményben egy önző örömök iránti nosztalgiaiban éli ki magát. Szabadon és felelőtlenül élni. És ennek a szabadságnak ára van. Amikor egy, talán mesterségesen a leküzdhetetlen szenvedélyig fokozott szerelemnek kellett a végső konzekvenciáit levonni, akkor a Györi Endre azt mondják:

— Kérek egy millió lejről szóló bianko váltót, különben szakítok.

A Calea Victoriei épen úgy, mint a kolozsvári korzó Jakab Editekkel és Györi Endrékkel van tele. Ki tudja, hányan a lelkében dördült már el a fegyver, ki tudja, hány örzi önmagában észrevehetetlenül a maga csendes tragédiáját.

Jakab Edit életébe belépett Györi Endre és Jakab Edit nem azért volt egy polgári családnak „modern” gyermeke, hogy a Györi Endréktől visszariadt volna. Élvezet volt Györi Endrével ebben a tényleg kispolgári és szigorúan családi környezetben pár szót váltani. És Györi Endre imponált a maga eredetiségével és szellemi perversitásának romlott termékeivel az Én, Te, Ő és a Kaviar hasábjain megjelent és talán saját életéből merített élményeiről. De, mert Györi Endre különösképpen típusa volt ennek a társadalmi osztálynak, azért kombinálódik ez a különben mindennapi tragédia egy szifilisszel

és egy süketnéma gyermekkel. Csak egy ember van a vádlottak padján, de az ítélet verdikt lesz mind a kettő fején.

Egy hónap!

Boca ügyész távollétében dr. Lintzmayer mondotta még a következőket:

— Én belátom, hogy nagyon sok ok szól Jakab Edit mellett, mint mentőkörülmény. Én belátom, hogy ebben a tragédiában a belső és külső okoknak egy oly szövevényes hálózata játszott közre, amelytől nem lehet eltekinteni. A törvény azonban szándékos émbarölési kísérletnek minősíti ezt a cselekedetet és kérem ennek alapján a vádlottát megbüntetni.

Két pernyi tárgyalás után Manoliu elnök — aki minvégig feltűnő tapintatossággal, de ugyanakkor a legnagyobb körültekintéssel vezette a tárgyalást — siri csendben hirdette ki az ítéletet. A törvényszék csontkítás végében találta bűnösnek a vádlottat és egy-havi börtönbüntetéssel sújtotta, amelyből a

Spanyolnátha, torokgyulladás és meghűlés ellen véd

törvényszék kitöltöttnek veszi a vizsgálati fogságban eltöltött 24 napot. Manoliu dr. az ítélet indokolását a következőkkel fejezte be:

— Ha vannak is pillanatok, amikor az ember érzi a maga igazát, sohasem szabad elfelejteni, hogy a társadalomnak megvannak a maga intézményei a büntetésre.

A kolozsvári törvényszék Györi Endrét elítélte.

A kormány likvidálni akarja a volt magyar és bolgár alatvalók zár alá vett vagyonát

Feszt báró magyar, és Pomenoff bolgár követek intervenciója a kormánynál

Bucuresti-Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Mironescu miniszter, aki ismeretesen Párisba utazott, hogy résztvegyen a keleti jóvátéti konferencián, ma délelőtt táviratban számolt be Maniu miniszterelnöknek az első tárgyalások eredményéről. Hír szerint Mironescu jelentése igen pesszimistikus hangnemben van megfogalmazva.

Ma délután Bukarestbe érkezett Bilciurescu, romániai szófiai követe, aki ugyancsak résztvett a keleti konferen-

cia tárgyalásain. Bilciurescu audiencián jelent meg Maniu miniszterelnök előtt és referált a konferencia tanácskozásainak állásáról. A szófiai követ szerint abszolút semmi kilátás sincs arra, hogy Párisban megegyezés jöhessen létre az érdekeik felek között. Bilciurescu valószínűnek tartja, hogy a konferenciát januárban Hágában folytatni fogják.

Pomenoff, Bulgária bukaresti követe ma délelőtt ugyancsak felkereste Maniu miniszterelnököt, báró Feszt

bukaresti magyar követ pedig Lugojanu miniszterelnökségi államtitkarral folytatott megbeszélést. A két meghatalmazott miniszter érdeklődött az iránt, mennyiben felel meg a világságnak a hír, hogy a kormány likvidálni akarja a volt magyar és bolgár alatvalók zár alá vett vagyonát. Ugy Maniu, mint Lugojanu kijelentették, hogy a vagyonok likvidálása nem megtörtélt cselekedettel történik, hanem Romániának erre a békeszerződéses klauzulái jogot adnak.

A mai minisztertanács felosztotta a tartományi központokat

20 municipium, 151 város, 100 nagyközség és 4846 kisközség lesz Romániában

Bucuresti-Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány tagjai ma este minisztertanácsra ültek össze, amely a közigazgatási törvény alkalmazásával, a megyéknek a tartományokba való beiktatásával és a megyék határainak megállapításával foglalkozott. Az új törvény alapján 20 törvényhatósági joggal felruházott város (municipium), 151 város, 100 nagyközség és 4846 kisközség lesz Romániában. Ezekből 993 községet több falu alkot, 3851 pedig egyetlen faluból áll. Erdély-

ben 117 több és 3736 egyetlen faluból álló község lesz.

Miërto belügyi alminiszter javaslatára megállapította a minisztertanács, hogy az egyes tartományokhoz mely megyék tartoznak. Erdélyben egyetlen tartományi igazgatóság lesz Kolozsvár székhelyei. Az erdélyi tartományhoz a következő megyék tartoznak: Alsófehér, Bihar, Brassó, Csík, Kolozs, Hunyad, Máramaros, Maros, Torda, Naszód, Udvarhely, Szilágy, Szatmár, Szeben, Szamos, Nagy és Kisküküllő, Háromszék

és Tordaaranyos vármegyék. A Bánát-hoz Krassó, Szörény, Temes és Torontálmegyék tartoznak. A megyék határain csak néhol és csak jelentéktelen módosításokat eszközöltek.

Egy egyszerű eljárás az illatosan könnyű nyári ruhák mosásának a LUX által.

A mai csinos és drága női fehérneműk, melyeket minden no a legszivesebben hord, csak a LUX használata által lesznek mindig tiszták és újak. A közönséges szappannal való dörzsölés teljesen felesleges, mert a drága fehérneműket tönkretesz. Mártagad a lehellekényű és értékes mosnivalókat egy tál habzó Luxoldatba, fehér és finom kezeskéddel úgy mossál, hogy nyomkodd a szövetet többször a habon keresztül. — Mindennemű dörzsölés tilos!

LUX — ot nem lehet kapni seholsem kimérve, hanem csakis eredeti csomagolásban.

Ára mindenütt:
Nagy doboz Lei 30.—
Kisdoboz Lei 15.—

Ha influenzás, köhög vagy berekedt úgy igyon

Málnási **Siculia** gyógyvizet

mert az a legjobb nyálkaoldó és köptető. Kapható minden fűszerüzletben.

Zongora **occasio!**

Tulhalmozott raktár folytán hallatlanul olcsó árak!

Sternberg I. Oradea, zongora nagyáruházban.

Hirdessen az UJ KELET-ben!

Csak rövid ideig! Csak rövid ideig!

Glück Izrael cég

Cluj, Calea Reg. Ferdinand 19. számú üzlethelyiségből fennmaradt férfi szöveteket és különböző bélésárukat **december 2-iki kezdettel** minden d. e. 9-1-ig és d. u. 3-7-ig, Calea Reg. Ferdinand 19. sz. alatt az udvarban, **minden elfogadható árban elárúsítja**, kisebb tételekben is.

Csak rövid ideig! Csak rövid ideig!

Ruhákat szintelenít, fest, tisztít 24 óra alatt **Czink, Cluj**

olnátha,
uladás és
ellen véd

ek veszi a vizsgálati
napot. Manoliu dr. az
vetkezőkkel fejezte be:

magyar
gyonát

övet pedig Lugo-
ségi államtitkárral
est. A két megha-
érdeklődött az
lel meg a valóság.
kormány likvidálni
ar és bulgár alatt-
gyonát. Ugy Ma-
kijelentették, hogy
asa nem megtörő
nem Romániának
sek klaurulát jogot

tarto-

megyék A Bánát-
y. Temes és To-
ak A megyék ha-
sak jelentéktelen
ltek

ü eljárás
könnyű
mosás-
lta.

a női fehérme-
den no a leg-
szak a LUX
szek mindig
A közönséges
szülés teljesen
rága fehérne-
Mártogasd a
ékes mosniva-
Luxoldatba,
székkel úgy
dd a szövetet
keresztül. —
és tilos!

kapni sehol-
sakis eredeti

mindenütt :
oboz Lei 30.—
oboz Lei 15.—

Cluj

HIREK

Uj Kelet az egyetemese erdelyi es bansag
tsidosag napilapja.
szerkeszto: Dr. Marton Ernő.
faldos szerkeszto: Jambor Ferenc.
Bakaresti szerkesztoseg: Hatszegi Ernő Str.
11 Junie 12
Uj Kelet cikkeinek utannyomasat csak a
forras megjelolesével engedjük meg.

Nahum Szokolov

Vasarnap delben 12 ora 8 perkor er-
kezik Kolozsvarra. A fogadobizottsag fel-
keri a videki kuldottségeket, hogy az el-
sősosztályu vasuti váróterembe való belé-
pésre jogosító jegyek átvétele végett va-
sárnap délelőtt 11 óráig a Keren Haje-
szod irodájában (Str. Baron L. Pop —
Brassai-utca 10.) megjelenni sziveskedje-
nek. A vidéki küldöttségek helyét követ-
lenül az állomásnál fogja a váróteremben
a fogadobizottsag kijelölni.

A kolozsvári helyicsoport közli, hogy
a Nahum Szokolov által megtartandó
szakkörű cionista előadás vasárnap d. u.
8 órakor lesz megtartva a kereskedelmi
és iparkamara kistermében, nem pedig
vasárnap d. u. fél 5 órakor, mint a meg-
hívóban jelzve volt. A kibocsátott szem-
élyreszóló meghívók érvényben marad-
nak es belépő-jegyül szolgálnak.

— Nőegyleti-bál. A Kolozsvári Izra-
elita Jotekony Nőegylet december 7-ikén
este 10 órakor bált rendez a Newyork-
szálló összes termeiben. A bál rendező-
sege gondoskodik róla, hogy ez a mulat-
ság visszavarázolja régi fényét a nőegyle-
ti báloknak, amelyek a múltban a jó-
ízű és mulatásbeli nivó méltó kifejezői
voltak. A bál jövedelme szegény és árva
gyermekek fölruházását fogja szolgálni. A
tel. amely a tehető emberek számára
igény a sok változatos szórakozást, réme a
szegénynek, különösen a mai döbbenetes
viszonyok között. A Nőegyleti bálnak te-
hát emelkedett szempontjai lesznek és
kívánatos, hogy ezt minél több kolozs-
vári zsidó polgár tegye magáévá. A kik
valamilyen okból kitolyólag még nem
kaptak meghívót és erre reflektálnak,
forduljanak a Grünwald és Steiner cég-
hez, ahol meghívóikat átvethetik.

— Byrd őrnagy a déli sarkra repült.
Newyorkból jelentik: A Newyork Times-
es érkezet távirat szerint Byrd őrnagy
tegnap repülőgépen Little Amerikából a
Déli-sarkra indult.

— Vihar pusztított a holland part-
vidéken. Amsterdamból jelentik: Az
Eszaki tenger hollandiai partvidékén vihar
pusztított. Legnagyobb volt a szérohámok
ereje Katwijk, an Zee környékén, ahol a
vihar a rakparton épült ideiglenes áru-
raktárok közül többet a tengerbe sodort,
felhalmozott árukkal együtt. Katwijkban
több ház is súlyosan megrongálódott. Hat
ember eltűnt.

— A csehszlovákiai telepítések cseh
nemzeti célokat szolgálnak. Prágából
jelentik: A német földirtokosok szövete-
sege statisztikai kimutatást eszközölt a
csehszlovákiai telepítésekről s megállá-
pítja, hogy ezek jórésze német és magyar
kisebbségeklakta területeken ment végbe
és így nem annyira szociális, mint inkább
nemzeti célokat szolgált.

— A világ legrégebb bankjegyét
szerezte meg egy műgyűjtő. London-
ból jelentik: Egyik londoni gyűjtő meg-
szerezte a világ legrégebb bankjegyét. A
bankjegy hétszáz évvel ezelőtt nyomott
Kínában. Névértéke ezer arany tael, rit-
kasági értéke felbecsülhetetlen. A bank-
jegy rendkívül finom selyempapírányagu
és rajta aranybetűkkel dombornyomásos
írás van.

— A mindennapi bányarobbanás.
Londonból jelentik: Coventon közelében bányá-
robbanás következtében a föld eltemetett hét
bányász és élve nem is sikerült őket ki-
menteni.

— Az időjárásban változás nem
várható. Budapestről jelentik: A meteoro-
logiai intézet időjárás prognózisa szerint az
időjárásban lényeges változás nem várható. A
hőmérséklet Budapesten ma délen 5° Celsius.

Kellemes borotválkozás és penge
megtakarítás csakis a

NIVEA-CREME

használatát után érhető el. Dörzsölje be arcát — szappanozás
előtt — alaposan Nivea-krémmel. On csodálkozni fog, hogy
azután a kés mily könnyedséggel szalad és minden legcsekélyebb
fájdalom nélkül és anélkül, hogy a borotva a bőrt izgatná, történik
az eddig oly kellemetlen borotválkozás. Csakis a Nivea-Creme
tartalmazza a bőrvédő eucerit és ebben rejlik kitűnő hatása. Mintak
díjtalanul! A Nivea-Creme behatol a bőrébe és nem hagy fényt
maga után. Mindenütt kapható.
Dobozok Lei 10.—, 16.—, 24.—, 32.—. Tubusok tiszta ónból Lei 30.— és 45.—
Emil Ziegler, Braşov-Brassó, Vasút-utca 43

Levonható-e az adóalapból a kereskedő kétes követelése

Érdekes düntés egy adófelebezési ügyben

Cluj-Kolozsvár, nov. 29. A kereskedő-
világot rendkívül érdeklő kérdés foglal-
koztatta a napokban a bíróságot. Az egyik
adófelebbviteli ügyben ugyanis az a kér-
dés merült fel, vajjon a kétes követelése-
ket le kell-e írni az adóalapból és csak
az ezen levonás után megmaradó összegre
vethető-e ki az adó. Különösen fontos
ennek a megállapítása a mai nehéz gaz-
dasági viszonyok között, amidőn bátran
mondhatjuk, hogy nincs olyan kereskedő,
akinek nem lennének hatalmas kinnlevő-
ségei és aki legalább egy részét be tudná
hajtani ezeknek a követeléseknek, úgy
hogy üzletének zavartalan menetét biz-
tosíthatná.

Ezen rendkívül fontos tárgy körül
folyt a vita egy kereskedő cég adófelebb-
viteli tárgyalásán. A céget az elsőfokú
adókvivető bizottság 1927-ik évi üzlet-
menete alapján 350 ezer lej tiszta jöve-
delme után adóztatta meg. Az adókvive-
tést úgy az adózó fél, mint a kincstár
képviselője meglebebezte és a kincstár az
adóalapnak éppen a kétszeresére, vagyis
700 ezer lejre való felemelését javasolta.
A másodfokú adóbizottság elutasította a
kincstár indítványát, azonban nem telje-
sítette a cég képviselőjének azon kérel-
mét sem, hogy az adóalapot a becsátolt
mérleg figyelembevételével állapítsák meg,
hanem meghagyta az eredeti adókvivétést.
Felsővizsgálási kérelemmel fordult a
kereskedő ezután a felebebezési bíróság,
mint adóügyekben a legfőbb fórum elé
és a tárgyaláson előadta, hogy mindeukor
a legfontosabban vezette a könyveit,
ennél fogva kérte a felebebezési bizottságot,
hogy semmisítse meg az alantas adóbi-
zottság jegyzőkönyvét és utasítsa a pénz-

ügyigazgatóságot újabb adókvivetésre,
amelynél a mérlegben kitüntetett tiszta
jövedelmet, amelyet szabályszerű könyv-
vezetés is támogat, fogadjon el az adóalap
megállapításánál.

Kérte továbbá, hogy az adóalapból von-
ják le a kétes követelések címén jogosan
felszámított jelentékeny összeget, azt han-
gozgatva, hogy a mai szomorú gazdasági
viszonyok folytán a kereskedelmi vállala-
toknak talán hetvenöt százaléka ingado-
zik és sohasem leust tudni, hogy melyik
nap nyújthat be kénszerrevezési kérel-
met a törvényszékre oly cég, amelyet
mindenki a legelőnyösebben ismert és
megingathatatlanul vélt. A semmitőszék
joggyakorlata szerint a kereskedők joga-
san bevezethetik a kétes követelések ro-
vátába az olyan követeléseket, amelyeket
több éven át sem tudnak behajtani, tehát
meltányolni kell a jelenlegi közgazdasági
válság folytán beállott helyzetet és el kell
ismernie az adózók javára a kétes köve-
teléseket.

A felebebezési bíróság hosszas tanács-
kozás után elutasította a nagyváradi felül-
vizsgálási kérelmet szal az iudokolással,
hogy már a másodfokú adótárgyaláson
kellett volna jogerős bírói ítéletekkel,
vagy csődbírósági határozatokkal igazolni,
hogy a kétesnek feltüntetett követelések
tényleg azok és nem hajtathók be.

— Inciensek a lengyel-litván ha-
tárvidéken. Londonból jelentik: Rigai je-
lentés szerint a litván lengyel határvidéken
inciensek fordultak elő a két határorség
között. Nincs kizárva, hogy az ügynek diplo-
máciai uton folytatása lesz.

— A rendőrlégénység látogatta a
legnagyobb newyorki szeszmező ét-
termet. Newyorkból jelentik: A prohi-
cós rendőrség rajtaütött egy ir étterem-
ben, amely a központi rendőrség közelében áll
s amelyet főképpen a rendőrség tisztviselői
és a rendőrlégénység látogatnak. Az ét-
terem zsúfolva volt rendőrökkel. A pro-
hibíciós rendőrség az étteremben nagy-
mennyiségű viskit és sört foglalt le. Az
alkoholt fogyasztó rendőrségi tisztviselők
és altisztek ellen megindítják az eljárást.

— Kötélaláltali halálra ítélték a sze-
rető-gyilkos cseh pilóta-alhadnagyot.
Prágából jelentik: A hadbíróság kötél-
aláltali halálra ítélte Kinderney Pál pilóta-
altisztet, aki ez év augusztusában szere-
tőjét, Kudela Zsófiát a dévényi szikla-
romok között revolverlövessel megölte.

— Vonat és villamos katasztrófális
összeütközése. Antwerpenből jelentik:
A zunderti vasútvonalon fekvő Brasschaet-
ben négy kocsi álló közúti szerelvény
összeütközött egy másik villamossal. A
szerencsétlenségnek harminc többé-kevésbé
súlyos sebestültje van.

— Az elveszett és megkerült süket-
néma gyermek. Tegnap délelőtt tizenkét
órákor a kolozsvári állomáson szolgálatot tel-
jesítő rendőr, a harmadosztályu váróteremben
egy négy éves gyermekre lett figyelmes. A
gyermek két nagy csizma közé volt ékelve és
keserves sírásával verte fel a váróterem
csendjét és vonta magára a rendőr figyelmét.
A rendőr cirogatni kezdte a zokogó gyer-
meket, kérdézősködött kitéte felől, de senki
nem tudott felvilágosítást adni a rejtélyes
gyermekről, az pedig minden kérdésre egy-
egy hangosabban feltörő zokogással reagált.

A rendőr ölbe vette a gyermeket és bevitte
az állomási rendőrségre, ahol kiderült, hogy
a gyermek süketnéma. Az állomási rendőr-
ségről a városi központi rendőrségre vittek a
süketnéma gyermeket. Már meg akarták in-
dítani a gyermek kitételének megállapítása ér-
dekében a vizsgálatot, amikor egy ötven év
körüli asszony jelentkezett a rendőrségen s
jajveszékkelve kétségbeesetten kérdezősködött
az állomás III. osztályu váróterméből eltűnt
gyermek hollété felől. Az asszony elmon-
dotta, hogy kénszerrelvel beszerzéséért
kénytelen volt a városba menni és visszatér-
éség gyermekét egy másik asszony gondoz-
ására bízta. A gyermek vigyázására vállal-
kozott nő faképnél hagyta gyermekét, akit a
rendőr teljesen egyedül talált meg a váróte-
remben és hiába kereste hozzátartozóit. A
rendőrség átadta anyjának süketnéma gyer-
mekét, akivel még az nap elutazott.

Sikerült

óriási tömeg megvétele folytán az árakat lenyomni
olcsó karácsonyi nagyvásárunkon

Tennisz-flanell I-a minőség 75 cm. széles	volt Lei	36.—	most	29.—
Bőrerős mosott vászon	29.—
Kipróbált jó angol fehérnemű sifon	39.—
Kétszínű doublé francia flanellek	58.—
Francia nagyvirágos francia flanellek	68.—
Gyönyörű mintás ruháselymek	110.—
6 személyes kávésteríték 6 szalvétával	195.—
Crepe de chine selyem közkedvelt puha omlós minden színben	390.—

Néhány ezer maradék szövet, bársony, selyem, flanel, karton, vászon 1, 2, 3 méteres darabokban olcsó karácsonyi árakon.

Ezen árakat vidékre csak december 15-ig küldjük.

HELLER & MOLNÁR

divatnagyrúháza
CLUJ, Calea Regele Ferdinand 15. szám.

CHARITÉ

Szanatorium
Cluj-Kolozsvár, Str. Regală
(Mizilts-u.) 12a. sz. Telefon 600

Sebészet, Belgyógyászat, (cukor-, vese-, gyomor-, és anyagforgalmi megbetegedések diéta kezelése.) Szülészet (külön szülésszobával és gyermekágyas osztállyal). 8—10 napos pausál árakkal. Nőgyógyászat. Urologia (prostata-, hólyag-, vesebajok) Orthopedia. Szemészet, Fül-, Orr- és gégegyógyászat, Röntgen Villamos kezelések Fogó- és húzókurák. Vegyi és bakteriológiai vizsgálatok. Gyógyfürdők bejárónak is. Mérsékelt árak. Igazgató főorvos Prof. dr. Steiner Pál.

Pályázati hirdmény.
A Máramarosi Zsidó Árvagondozó pályázatot hirdet a Leány Tanoncotthonban betöltendő vezetőnői

állásra.
A vezetőnői feladatát a növendékek (cca 50 leány) nevelése és felügyelete valamint az internátus gazdasági vezetése képezvén, az állásra mindenképp pedagógiai képességgel bíró, lehetőleg 45 éven aluli, egyedülálló nő pályázhatnak. Az állás az intézetben nyújtott lakáson és élelmezésen kívül megállapodás szerinti fizetéssel lesz javadalmazva. Pályázatok az eddigi működést igazoló bizonyítvány-másolatok és fénykép becsatolásával, valamint fizetési igények megjelölésével az Árvagondozó irodájához (Sighetul-Marmatjei, Str. Liceului 12.) adandók be. Az állás azonnal betöltendő.

Cluj, lásson, győződjék meg, hogy divatosat, jót olcsón vásárol most megnyílt fiók-
üzletünkben CALEA REGELE FERDINAND (WESSELÉNYI MIKLOS-utca) 13. Illatszerek,
kozmetika, bőrtáskák, retikülök, női ruhadiszek, ékszerutánszatók, gyerekjátékok.

d'OR

Központ: Paiza Unirii 6. szám
Fiók: Reg. Ferdinand 13. sz.

— Rablók támadtak meg egy afrikai vonatot, Párisból jelentik: Az afrikai dakari vasútvonalon Kulikoro és Makara között a vonatot rablók támadták meg s többnyire benuszultakból álló utasait kifosztották. Egyik algeri cég igazgatójának van nagyobb összegre menő kára. Töle kétszáz ezer frankot vetek el a rablók.

— Sokolov nagy munkája: Geschichte der Zionismus, Balfour előszavával 225 lej. Az új zsidó 15 lej. Kaphatók az Uj Kelet könyvostályában.

— Ciupe Aurél képkiallítása. A vármegyeház üvegtermében december 1-én nyílik meg a kiváló, fiatal erdélyi festőművész reprezentatív képkiallítása. A tárlat iránt máris élénk az érdeklődés, miután Ciupe Aurél egyike a legjelentékenyebb festői egyéniségeknek a fiatal gárda krémjében is.

— A római obszervatóriumban új óriási foltot fedeztek fel a napon. Rómából jelentik: A Capitoium obszervatóriumban a napkorongon új napfoltot fedeztek fel, amelynek kiterjedése igen figyelemreméltó. Kétszer akkora ugyanis, mint a földkerület legnagyobb köre.

— Oroszországban is eltörlik a cirillbetűs írást. Londonból jelentik: Moszkvai jelentés szerint a közoktatásügyi népbiztosság előkészíti a latin betűs írásra való áttérést. Miután nemrégiben Jugoszlávia kormánya is hasonló rendelet kiadására határozta el magát, a cirill betűs írásmódja az európai államok közül egyedül Bulgáriában marad használatban.

— Az R. 100 angol léghajó amerikába indul. Londonból jelentik: Az R. 100 léghajó több próbat után tavasszal amerikai utra startol. Utasok csak az Európába visszatérő uton lesznek a léghajón.

— Nyolcvan feketehimlős megbetegedés Londonban. Londonból jelentik: London egyik déli negyedében feketehimlő járvány dühöng. Újabb nyolcvan megbetegedést jelentenek.

— Egy indiai tudós a tigrisekért. Londonból jelentik: A keletindiai társaság ülésén Warris Ameer Ali neves indiai természettudós a tigrisek indiai kipusztulásáról értekezett s védelmet kért a tigrisek részére a minden komolyabb ok nélküli hajtóvadászatok ellenében. Szerinte a tigris jóindulatú és szelíd állat, sokkal szeledebb, mint a beavatlanok hiszik. Fél az embertől s igazán csak a végső szükségben vetemedik arra, hogy az embert megtámadja. Az indiai tudós azt hangoztatta, hogy amennyiben rövid időn belül nem gondolkodnak arra, hogy a pusztulóban lévő állatfajt törvényes védelemben részesítsék, teljesen ki fog pusztulni s ötven év múlva már csak múzeumokban lesznek egyes kitömött példányok láthatók.

— Három revolverrel felszerelve támadott az apa leánya csábítójára. Belgrádból jelentik: Nis főterén véres dráma játszódott le. Sztojadinovic Péter sörögári igazgató három revolverlővéssel megölte Vujadinovic tüzérhadnagyot, majd második revolvert vett elő és főbe akarta magát lőni. A revolver azonban csütörtököt mondott. Ekkor egy harmadik revolverrel egyetlen lövéssel agyonlőtte magát. A borzalmas dráma oka az, hogy a hadnagy elosavarta az igazgató lányának a fejét és nem tételező szül venni.

— Életbelépett az új csehszlovák valutatörvény. Prágából jelentik: Ma életbelépett az új valutatörvény, melynek rendelkezései szerint az eddigi csehszlovák viszonyított cseh koronát a jövőben aranyvalutában számítandónak kell tekinteni. Az aranyvalutára áttérés pénzügyi körök megállapítása szerint nem hoz változást a gazdasági életbe.

Négy álarcos rabló támadta meg és rabolta ki a csernovitz-i gyorsvonatot

Csernovitz, november 29. A csernovitz-bukaresti 56. számú gyorsvonatot, amikor tegnap Cuciurul Mare és Dumbrava Rosie között robogott, négy fekete álarcos felfegyverzett rabló tá-

madta meg. A rablók behatoltak a podgyázkocsiba, összekötözték és megkötözték a kezelőt és vonatvezetőt, több nagyértékű csomagot elraboltak, majd eltűntek. A csendőrség nyomoz.

Baltával lefejeztek és kiraboltak egy marosmegyei gazdag parasztot

Târgu-Mureş-Marosvásárhely, nov. 29. (Az Uj Kelet tudósítójától). Csütörtökönként péntekre virradó éjszaka Lőrinczfalván borzalmas rablógyilkosság történt. Vass János dugaszdag lőrinczfalvi földműves feleségével Medgyesre utazott. Távollétében álarcos banditák támadták meg házát, abban a reményben, hogy Vass pénzére rátehetik kezüket. A banditák követelték a földműves otthonmaradt 17 éves Sándor nevű fiától, hogy adja át a kassa kulcsokat.

Ez vonatkozott a felszólításnak eleget tenni, mire dulakodás támadt.

A robusztus termetű fiú leütötte az egyik rablót, mire a többiek baltával támadtak rá. Az egyik fejszéjével levágta a szerencsétlen fiatalember orrát, a másik pedig hátulról oly irtózatossá csapást mért rá a fejszéjével, hogy feje leesett törzséről és elgurult a földön. A borzalmas tett után a rablók kerekeltak.

— Magna cum laude avattak doktorrá a würzburgi egyetem egy kolozsvári zsidó diákot. Szép kitüntetés érte a würzburgi egyetemen Szénási Vilmost, aki a kolozsvári egyetemről került Würzburgba. A fiatal orvosjelölt kitűnő eredménnyel tette le az utolsó vizsgáit és „magna cum laude” avatták az összes orvostudományok doktorává.

— Templomavatás. A szlovénok Ipolyságból írják nekünk: Néhány héttel ezelőtt lélekemelő ünnepség zajlott le a kis ipolymenti határvárosban. Az ortodox hitközség új templomát építetett, amelyet a hatóságok képviselőinek jelenlétében avattak fel. A város felekezeti békéjére jellemző, hogy az avatáson a katonai és közigazgatási reprezentánsok kívül megjelentek az egyházak helyi vezetői is, közöttük a római kath. esperes. Az új templom felépítésében nagy szerepe volt Weisz Antal főrabbinak és Schmidt Manó hitközségi elnöknek. Az ő agilitásuknak és áldozatkészségüknek köszönhető az új épület, amely a város egyik díszje. A Tórapergamenteknek a régi templomból az újba való átvitele megható ünnepségek közepette zajlott le.

— Fokozzák a kávéexport. Londonból jelentik: Brazília néhány héttel ezelőtt nagyobb hitelt keresett az angol fővárosban, amelyet az idej braziliai kávétermeléssel akart fedezni. A pénz is a kávéexport feljavítására szánta a kormány. Hosszabb tárgyalások után végül a Schröder, a Baring és a Rothschild cég kétféle font sterlingnyi rövidlejáratú kölcsönt szavazott meg. A kölcsön Sau Paulo állam kapja. A kölcsönben résztvesznek newyorki, amsterdami és stockholmi bankcégek is. A koncern kikötötte, hogy a kormány emelje a kávé exportját. Ennek a követelésnek már eddig is foganatja volt, amennyiben az exportra szánt kávé napi 30 ezer zsákról 40 ezer zsákra emelkedett. A kormány gondoskodik róla, hogy a felhalmozott és tőkehiány miatt el nem exportált kávé minél gyorsabban külföldre kerüljön, természetesen az eddiginél olcsóbb áron. A megszavazott hitel időtartama hét hónap.

— Egy schimbas huszár és lovának kálváriája. Néhány nappal ezelőtt a kolozsvári rendőrségen dr. Vancea Viktor kolozsvári ügyvéd feljelentette Feuerstein Sándor kolozsvári lakost, hogy lovát, amelyet egy árverés alkalmával vett, eltulajdonította. Feuer-

stein Sándort a feljelentés alapján előzetesen letartóztatták. Alig pár órai fogvatartás után azonban Feuerstein Sándornak már az első kihallgatás alkalmával teljes egészében sikerült magát tisztázni a vád alól. Kiderült, hogy a ló jogszert Feuerstein Sándoré. Feuerstein ugyanis, mint schimbás huszár, lovát odaadta megőrzés céljából az egyik kolozsvári ismerősének, aki ellen dr. Vancea végrehajtást, majd pedig árverést fogantatott és az árverés alkalmával vette meg a lovat. Feuerstein Sándor, amikor a dolgról értesült, azonnal felment Vanceahez és tudomására hozta, hogy a ló az övé. Vancea erre meg is engedte, hogy a lovat elvigye, később azonban bizonyos okok miatt Feuerstein Sándor ellen bűnvádi feljelentést tett. A rehabilitált fiatalember pár órára letartóztatása után szabadlábra helyezték. Feuerstein Sándor kártérítési pert indított dr. Vancea ellen, aki állítása szerint rosszhiszeműen tette meg ellene a feljelentést.

Állandóan szaporodik a magyarországi kivándorlás

Budapest, november 29. A Magyar távirati iroda jelentése szerint a magyarországi kivándorlás egyre nagyobb méreteket ölt. Az elmúlt három hónap leforgása alatt 2258 ember vándorolt ki Magyarországról. Ezzel szemben 1928. év megfelelő periódusában a kivándorlók száma 1328-at tett ki, míg 1927-ben alig 784 volt a kivándorlók száma.

Az angol csapatok végleg elhagyják a Rajna-területet

London, november 29. Az angol csapatok kivonulásának ma kezdődik utolsó szakasza. Már csak két zászlóalj van a Rajna-vidéken s az utolsó angol katonák december első napján elhagyják a megszállott területeket.

Ingadozik a Tardieu-kormány helyzete

Páris, november 29. A kamara éjjeli ülésén a költségvetési vitában a kormány két ízben is arra kényszerült, hogy a bizalmi kérdést felvesse. Az első szavazásnál 314—267, a másodiknál 315—255 arányban sikerült többséget szereznie.

Zsidótárgy regények, elbeszélések

(Uj sorozat I.)

Maurois: D israeli (272 lej h.)	136	Lej
Komor András: Fischmann et Co.	190	"
Benoit: A táncosnő	136	"
Dr. Patai: Zsidó költők antológiája (két kötetben)	408	"
Schalom Asch: Fiatalok	40	"
Dr. Flesch Armin: A zsidó	102	"
Ujvári: Tulsó parton	80	"
Heine: Sabbat hercegnő (diszkiad.)	60	"
Magyar Zsidó Könyvtár gyűjteménye diszkiadésben. Taralmazza: Perec, Révész Béla, Dr. Patai (Szemelvények az új héber költészetből), Sárányi, Dr. Blau, Feleki, Hajdu Miklós, Dr. Bernstein könyvecskéit	240	"
Kis József: Legendák a nagyapámról	40	"
Herzl Tivadar: Ősujdon	140	"
Bettauer: Nagyváros zsidók nélkül	136	"
Hatvany Lajos: Urak és emberek I—II (442 lej h.)	237	"
Dosztojevszkij: Zsidókérdés	7	"
Sass Irén: Énekek Éneke	102	"
Biró Lajos: Bazini zsidók	66	"

Kaphatók az UJ KELET könyvostályában.

Keveset,

de értékeset a háborús irodalomból
Renn: A háború — — — — — 204
Remarque: Nyugaton a helyzet változatlan — — — — — 123
Ktve 163
Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Már 20.000 kötet magyar, német, román francia és angol könyv között válogathatnak

„DANTE”

kölcsönkönyvtár olvasói.

az „Uj Kelet” előfizetői

ezen hatalmas kölcsönkönyvtári anyagot igénybe vehetik és a havi 60 lejes előfizetési díj helyett csupán 40 lej kell fizetniük egy hónapra, amiért olvashatja a világirodalom leghíresebb írónak műveit, a külföldi, vagy erdélyi könyvpiac legújabb szenzációit, a klasszikus irodalom legkiválóbb remekait. A könyvek korlátlanul cserélhetők. Nagy-Románia minden részére naponta postán továbbítjuk a kölcsönkönyveket 50 százalékkal redukált postai tarifa mellett.

Prospektus ingyen.

„Dante” kölcsönkönyvtár
Cluj Strada Jorga (Jókai-utca) 5. szám.

Világhírű írók világhírű művei

(Balzac, Dosztójevszkij, Flaubert, Tolstoj, Zola, France, stb.)
70 százalékos engedmény

Kapható az Uj Kelet könyvostályában

Ajándékozza meg teljes bizalmával azt a kereskedőt, aki

DURA

elemmel szolgálja ki, mert ez a kereskedő minden más áruból is csak a legjobbat tartja raktáron s így mindenben az Ön érdekeit képviseli

Dura,
Timișoara

A madarat a tolláról...

Az embert barátjáról...

és a kereskedőt árujáról lehet megismerni

A p
hog
A jeruz
Jeruzs
parlamen
folytatta
másodszo
dul azt H
mét vissz
a bevánd
lakóhelyü
kul azt H
rid földek
tak eltáv
pesek bir
rint a rez
arab telep
sárolt föl
ke megje
ben egy
ciát töle
L u k e
ismét szöb
nak az ará
litikája. A
lalt az ar
New ton
zet vezet
seket tám
az arabok
tes polgár
bi is. Aur
megeősít
fontot sza
dozatai sz
ról, minth
szesültek
bey azonb
eddig kios
A zsi
L u k e
beynek az
Nemzeti O
volna anél
na, vajjon
bok kárt e
L u k e
országra c
arról, hogy
dók elűztek
földműves
a bizottság
a mandátum
ság összes
Hopkins M
párti tagja
arabokat p
lem akkor,
bályszerüen
Sir Boyd
Exekutive
rint az ará
kártérítés a
is volt az o

Stocke
képviselője
hatodik par
deket helye
kijelenti, ho
bok háttér
cker term
ogy a ma
nére állami
boknak aján
Auni be
a chalucok
nivó az ara
Henry Bet
zervatív pár
beyt, hogy
vonatkozólag
N
cs
Auni bey
hogy a zsidó
az életet Pal
erre a Paleszt
tését, amelyb
bevéándorlás a
dését, különö
nak emelkedé

A palesztinai főmufti ragaszkodik ahhoz, hogy saját lakásán halgassa ki a bíróság

A jeruzsálemi főrabbi ugyanazt a privilégiumot követeli magának, amit a főmuftinak megadnak. Luke vallomásából egyre plasztikusabban derül ki az arab vezetők aknamunkája

Jeruzsálem, november 29. Az angol parlamenti vizsgálóbizottság tegnap folytatta Luke helyettes főkormányzó második körű kihallgatását. Auni bey Abdul Hadi az arab exekutive titkára ismét visszatért arra az állítására, hogy a bevándorló zsidó telepek elűzték lakóhelyükről az arabokat és bizonyítékul azt hozta fel, hogy a Vadi Havarid földjeiről az arabok kénytelenek voltak eltávozni, mert a föld zsidó telepek birtokába került. Auni bey szerint a rendőrség erőszakkal akarta az arab telepeket a zsidók által megvásárolt földterületről eltávolítani. Luke megjegyezte, hogy ebben a kérdésben egy arab deputáció kért audien-

ciót tőle. Luke számára semmi sem jutott. Auni bey szerint a magasrangú zsidó polgári hivatalnokok száma viszonylagosan nagyobb, mint az araboké. Luke azt válaszolja erre az állításra, hogy igen sok zsidó főtisztviselő rendelkezik a szükséges kvalifikációkkal, ami azonban az araboknál nem áll fenn. Auni bey erre felhívja a földmívelési ügyi osztály helyettes igazgatójának, Dughannak esetét, aki zsidó és akihez hasonló kvalifikációval Auni bey szerint száz meg száz arab rendelkezik.

Luke vallomása a chalucokról.

Luke ezután megtagadja a válaszadást arra a kérdésre, hogy vajon támogatja-e a kormány a zsidókat a földvásárlásban. Nem tud arról, hogy a zsidó telepek többsége nem ért a földmíveléshez. Kijelenti viszont Luke, hogy a zsidó bevándorlók között nagyobb a munkások száma, mint a földműveseké. A chaluc szó azonban pionirt jelent, aki lehet munkás és földműves is. Igaz lehet, hogy a zsidó mezőgazdálkodás költségesebb, mint az arab, arról azonban nem tud, hogy a zsidó termelés az arabokénál alacsonyabban állana. Midőn Auni bey azt kérdi Luke-től, hogy kívánatos-e az arab fellahokat zsidó földművesekkel kicserélni. Az elnökölő sir Walter Shaw megjegyezte, hogy Auni bey bizonyos kérdéseket csak azért tett fel Luke-nak, hogy azt hallja a helyettes főkormányzó szájából, hogy ezekre a kérdésekre nem lehet válaszolni.

Az arabok sohasem részesültek hátrányosabb elbánásban.

Luke kihallgatásának további során ismét szóba került a Palesztina kormányának az arabokkal szemben folytatott politikája. A tárgyalás közben helyet foglalt az arab ügyvédek asztalánál Miss Newton, egy londoni angol nőszervezet vezetője, aki az arab követeléseket támogatja. Ugyancsak megjelent az arabok asztalánál Jeruzsálem helyettes polgármestere, Fakhri Nashasubi is. Auni bey egy kérdésére Luke megerősítette, hogy a kormány százezer fontot szavazott meg a zavargások áldozatai számára. Luke nem tud arról, mintha az arab áldozatok nem részesültek volna támogatásban. Auni bey azonban kitart amellett, hogy az eddig kiosztott tízezer fontból az ara-

A zsidó kolonizáció csak hasznot hozott az egész országnak

Luke kategorikusan cáfolta Auni beynek azt az állítását, hogy a Zsidó Nemzeti Otthon felépítését elhárították volna anélkül, hogy megvizsgálták volna, vajon nem-e szenvednek az arabok kárt ebből kifolyólag. Kijelentette Luke, hogy a zsidó kolóniák az egész országra csak hasznot hoztak. Nem tud arról, hogy a Jezreel völgyében a zsidók elűzték volna kilencszázötvenöt arab földművescsaládot. Sir Walter Shaw, a bizottság elnöke rámutatott arra, hogy a mandátum értelmében az arab lakosság összes polgárjogait biztosítandók. Hopkins Morris, a bizottság liberális párti tagja hozzátette ehhez, hogy az arabokat polgárjogaikban nem éri sérelem akkor, ha a zsidó bevándorlók szabályszerűen megvásárolják földeiket. Sir Boyd Merriman, a Cionista Exekutive képviselője: A törvény szerint az araboknak még akkor is jár kártérítés az eladott földért, ha az nem is volt az ő tulajdonukban.

Még egy arab hamisítás.

Stocker ügyvéd, az arab exekutive képviselője felolvasta erre a mandátum hatodik paragrafusát, amely állami földeket helyez kilátásba a zsidóknak és kijelenti, hogy ez az intézkedés az arabok háttérbeszorítását jelenti. Stocker természetesen hallgatott arról, hogy a mandátum rendelkezése ellenére állami földet eddig csak az araboknak ajándékozott a kormány. Auni bey ezután azt firtatta, hogy a chalucok által meghonosított erkölcsi nívó az arabokéval nem egyezik. Sir Henry Betterton, a bizottság konzervatív párti tagja felszólította Auni beyt, hogy hozzon bizonyítékokat erre vonatkozólag.

Nem emelkedtek, hanem csökkentek az árak

Auni bey ezután arról panaszkodott, hogy a zsidó bevándorlás megdrágította az életet Palesztinában. Luke felolvasta erre a Palesztina-kormány 1927 évi jelentését, amelyből kiderült, hogy a fokozódó bevándorlás az értékek általános emelkedését, különösen pedig az ingatlanok árának emelkedését vonta maga után. Hop-

kins Morris a bizottság liberális párti tagja a jelentésnek egy másik részére hivatkozik, amely szerint a bevándorlás következtében az életfenntartási költségek mintegy 25 százalékkal csökkentek. Auni bey kifogásolta ezután, hogy bár 1927-ben a zsidóság között nagy munkanélküliség volt, 1928-ban a kormány újabb bevándorlást engedélyezett.

Luke: A visszatérő jólét adta meg a kormánynak a lehetőséget, ahhoz, hogy újabb bevándorlást engedélyezzen. Arról nem tudok, hogy a zsidó bevándorlás arab munkanélküliséget okozott volna.

Kötelessége Luke minden kérdésre válaszolni

Ezután izgalmas vita keletkezett Preedy, a kormány ügyvédje és sir Boyd Herriman a cionista exekutive képviselője között a körül, vajjon köteles-e Luke válaszolni arra a kérdésre, hogy miért nem tette meg a kormány a szükséges intézkedéseket a lázító és hamis arab agitációval szemben. Preedy szerint a Palesztina kormány nincs abban a helyzetben, hogy valótlannak proklamálja azt az arab sajtóban megjelent hírt, miszerint a zsidók igényt emelnének az Omár mecset alpját képező területre.

Sir Herriman: Azt akarja ezzel mondani, hogy a kormány maga sem tudja, vajjon a zsidók csakugyan az Omár mecsetre áhítoznak, vagy sem?

Luke itt beavatkozott a vitába s kijelentette, hogy a kormány nincs abban a helyzetben, hogy különböző emberek kívánságai és aspirációi felől proklamációkat bocsásson ki. Az a memorandum, amelyet Harry Sacher a cionista exekutive nevében május 27-ikén a kormány elé terjesztett, eltér a kormánynak a Szentfalról kiadott telekkönyvébe lefektetett álláspontjától. Nem tudná megmondani, hogy a Szentfal tekintetében mit akarnak a cionisták. Mindenesetre tény az, hogy a cionisták nem képviselik a zsidóság minden vallásos árnyalatát. Luke ezután a Ruthenberggel folytatott beszélgetéséről számol be. Vitatja, mintha Ruthenberg azt mondta volna neki, hogy a kormány nyakát fogja törni, ha megtiltja a Szentfalnál a sofárfuvaszt. Az arabok — mondja Luke — azt hiszik, hogy a cionista exekutive nem létezik. Ő azon-

ban nem hiszi, hogy az arabok ne akceptálnák a jelenlegi kormányt.

Lakásukon fogják kihallgatni a főrabbit és a főmuftit

Stocker, az arab exekutive ügyvédje, annak bizonyítására, hogy a kormány a zsidókat előnyben részesíti, felhozta, hogy a kormány elengedte Tel-Aviv adósságát. Luke ezzel szemben rámutatott arra, hogy a kormány más törvényhatósági városok adósságát is elengedte, így Jeruzsálemét is.

A bizottság ezután dr. Mihal Shamas arab orvost, az első arab tanut hallgatta ki. Az orvos elmondta, hogy augusztus 23-ikán, néhány perccel tizenkét óra után zajt hallott az uccáról. Kipillantott az ablakon és azt látta, hogy botokkal és vasdorongokkal felfegyverezett zsidók rohannak a Mehasearim negyed felé. Fél-egy óra tájban kiment házának verandájára és látta, amint egy chalucokból, askenázokból és jemenitákból álló csoport egy embert ütlegelt. Rájuk kiáltott, mire a támadók eltűntek, rövid idő után azonban visszatértek és tovább ütötték az embert. Midőn a verekedésnek vége volt, a megtámadotthoz ment és megállapította, hogy az mazulmán volt és a verés következtében koponyatörést szenvedett. Erre megkért egy zsidó bérkocsist, hogy szállítsa az arabot a Hadassana kórházba és háromnegyedkettő tájban visszatért lakásába. Ezzel a vallomással az arabok azt akarták bizonyítani, hogy az első halálos áldozat el muzulmán volt.

A zsidó távirati iroda jelentése szerint Hajamin el Husszeini a főmufti, mint papi főméltóság, egy régi török törvény alapján azt kéri, hogy a bizottság őt hivatalában halgassa ki. Ugyanezt a privilégiumot kéri magának Kuck jeruzsálemi főrabbi is.

STANIOL
gyári raktár **LEPAGE** Cluj-Kolozsvár kérjen ajánlatot

Hirdessen az „UJ KELET”-ben

Megkezdődött

a szőrmeáruk mélyen leszállított árban való eladása.

Győződjön meg olcsó árai miatt!

IZRAEL JOSIF szücs
CLUJ, Calea Victoriei No. 2. szám.

OVAKODJATOK
A HIDEG, A NEDVESSÉG ÉS PÓR
VESZÉDELMEITŐL
VEDJETEK
TORKOTOKAT, MELLETEKET ÉS A
TÖDÖKET A MEGHŰLÉS, TOROKPÁ-
JÁS, ASTMA, BRONSITA, INFLUENZA
ELLEN, A

VALDA PASTILLÁK

ALTAJ, ELTÁVOLÍTTJA ÉS LÉGYÖZI A
LEGYŐZŐKÉNT GYERMEK ELLENI BETEGSÉG MEGTÁMADÁSOKAT

A DOBOZ FAC-SIMILYER

KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁRBAN

Minden reumatikus
fájdalmat

megszüntetnek az
Aspirin
tabletták;
fokozza a hatást, ha fájó tagjait
Spirosal oldattal
dörzsöli be.
Minden gyógyszerárban kaphatók.

Park Szálloda
Timisoara-Temesvár Strada Garej
(Vasut-ucca) 2. sz. - Telefon 7-50
BÉRIÓ:
Burger Lajos
A pályaudvar közvetlen közelében a modern követelményeknek teljesen átalakított
Park Szálloda
az összes regáti, erdélyi és bánáti nagyke-
reskedők, kereskedők és utazók találkozó
helye. Családi kényelemmel berendezett, ki-
fogataltalan, tiszta szobák, fürdőszobás-szobák,
elsőrendű étterem, interurban telefon, fod-
rász műhely, Safe és stb.
Mérsékelttel alacsony árak!
Pontos kiszolgálás!

Társaságbelt uri asszony
házasságközvetítő irodája
(FORTUNA)
Oradea Bémer-tér Pannonia
palota.

regények,
élészek
... 136
... 190
... 136
... 408
... 40
... 102
... 80
... 60
... 240
... 40
... 140
... 136
... 237
... 7
... 102
... 66

eset,
... 204
... 123
... 163

0.000
ar, német,
ia és angol
alogathatnak

TE
... előfizetői
... 5. szám.

írók
művei
... Flaubert,
... stb.)
... edménye
... könyvsztályában
... bizalmával
... edőt, aki
RA
... mert ez a
... más áruból is
... tartja ra-táron
... az Ön érdekeit
... eli
a,
oara

Demostheneshez, Gambettához, Napoleonhoz, és Stresemannhoz hasonlítják Clemenceaut a nekrológok

Francia, angol, belga, olasz és német sajtóvélemények az elhunyt politikusról

A liberális Daily Chronicle szerint Clemenceau nemcsak nagy francia volt, hanem imponáns nemzetközi ember, akinek halála az egész haladó világot gyászba borította. A radikális Daily News szerint a francia nemzet Clemenceauban nemcsak egyik legnagyobb fiát veszítette el, hanem azt az embert is, akinek a hihetetlen határos morális bátorsága legkritikusabb órák válságain is átszegtette Franciaországot.

A Daily Mail így ír:

— A brit nemzet könnyei összefolytak a francia nép könnyeivel ezekben a szomorú órákban. Clemenceau halála egész Európának pótolhatatlan veszteséget jelent. A Daily Express szerint Clemenceau nemcsak Franciaország megmentője volt, hanem bizonyos pillanatokban az ő robotosztás figurájában perszonalizálódott az egész francia nemzet.

Az Evening News szerint Napoleon óta nem volt nagyobb embere a francia nemzetnek Clemenceaunál.

A belga sajtó a legnagyobb hála és szeretet hangján ír Clemenceauról. A Le Soir terjedelmes nekrológiájában többek között a következőket írja:

— Clemenceaunak köszönhetjük azt, hogy Belgium területén szabad emberek élnek, akik szabadon gondolkozhatnak, szabadon cselekedhetnek.

Az olasz lapok közül a „Giornale d'Italia” a következőket írja:

— Clemenceau a háború idején kifejezett olaszellenes politikát folytatott, de ez a körülmény nem akadályozhat meg bennünket abban, hogy egész szívvel részt ne vegyünk a francia nép gyászában és fájdalomában, amely nagy fiának halálával érte.

A „Tevere” így ír:

— Clemenceau ugyanaz volt Franciaország számára, aki Stresemann Németországnak. Uj Demosthenes volt ő, aki a legválságosabb órákban segítette keresztül hazáját. A francia nép egyik legnagyobb fiát veszítette el benne.

A német sajtó is pártkülönbség nélkül meghajtja zászlaját Clemenceau emberi és államférfi nagysága előtt. A „Vossische Zeitung” szerint Clemenceau minden t-

tében akár jó volt, akár nem, rendkívül nagy embernek mutatkozott, akinek koncepciója, bölcsessége és előrelátása barátait és ellenségeit egyaránt csodálatba ejtette.

A „Lokalanzeiger” a következőket írja: — Most, amikor Clemenceau halála után ennek a rendkívüli egyéniségnek tetteit bíráló tárgyalás tesszük, csak sajnálhatjuk, hogy a sors a nemzet válságos óráiban nem ajándékozott Németországnak is hasonló kaliberű férfit.

A spanyol, holland, argentinai, amerikai sajtó is a legnagyobb részletességgel foglalkozik Clemenceau halálával. Minden lap hasábos cikkeiben méltatja Clemenceau jelentőségét és pártkülönbség nélkül megállapítják a lapok, hogy halála pótolhatatlan vesztesége a francia népeknek.

Mint Londomból jelentik, Lloyd George a Daily Express-ben közölt terjedelmes Clemenceau-portréjában különösen részletesen foglalkozik Clemenceaunak Wilson amerikai elnökkel a béketárgyalások alkalmával vívott párharcával. Clemenceau — írja Lloyd George — hamar belátta, hogy a Népszövetség különös vonzóerőt gyakorol Wilsonra és jó lehet arra, hogy az elnök figyelmét lekösse és megakadályozza abban, hogy kellemtelenkedjék Franciaországnak. Ezért Clemenceau mindenképp előmozdította azt, hogy Wilson a legkimerítőbb munkába, az alapokmány megszövegezésébe ölje minden erejét. Szinte gyönyörűséggel nézte, hogy miként fárastja ki magát az elnök ezzel az „ártatlan haszontalansággal”. Ezalatt legalább nem avatkozhatott beile Wilson a Rejnvidék, a német gyarmatok és a lefegyverzés kérdésebe, valamint más olyan kérdésekbe sem, amelyek Franciaországot érdeklik. Valószínűleg új ember volt az akkori Clemenceau — írja Lloyd George — nem harcos egyéniség, hanem agyafurt diplomata, aki nem ölte meg, csak lefegyverezte ellenfelét. Lloyd George végül hozzátesszi, hogy amikor a béketárgyalás folyamán neki egyszer sürgősen vissza kellett térnie Angliába, azalatt Clemenceaunak sikerült Wilsont teljesen „átidomítania”. Mikor azután Lloyd George visszatért Párisba, Wilson lekötötte magát Clemenceaunak, sőt annyira

megváltozott, hogy attól kezdve éppen ő harcolt a legelkeseredettebben az angol delegáció ellen, olyan feltételek érdekében, amelyeket azelőtt ő utasított vissza a legnagyobb felháborodással. Viszont Clemenceau maga is megváltozott Wilsonnal szemben. Azelőtt félt tőle, most azonban csak mulatott rajta és az elnök idealista kitöréseit mosolyogva halgatta, hiszen már ártalmatlanná tette őt.

Clemenceau halála gyászba döntötte az egész európai politikai életet. Valamennyi európai ország sajtója részletesen foglalkozik az elhunyt államférfi alakjával, történelmi szerepével és jelentőségével. A francia sajtó pártkülönbség nélkül az utóbbi évtized legnagyobb francia politikusaak mondja az elhunyt Clemenceaut, akinek halála fájdalmas vesztesége a francia népeknek.

A Quotidienne Marathoz, Dantouhoz és Robespierrehez hasonlítja Clemenceaut és azt írja, hogy a „tigris” látszólagos politikai párfordulása mögött mindig jól számító taktika és előrelátás rejtőzött.

— Fenséges volt életében és fenséges maradt halálában is ez az államférfi — írja a francia lap, — adjuk meg neki azt a tiszteletet, amely politikai és világhírnévvel ellentétben túl az igazi nagy embereknek kijár.

A Paris Soir így ír:

— Clemenceau szerette a munkát, imádta a hatalmat, de mindenképp felett Franciaországot istenítette, amelynek emberemlékezet óta egyik legnagyobb fia volt.

A Journal de Debats szerint Clemenceau

eseményekben gazdag élete megcélolja azt a hitet, mintha a politikuskor pályafutása töretlen, egyenes vonalként haladna felfelé. Clemenceau sokszor volt lent, sokszor kerekedett felül, de nagy emberi tulajdonságaival, politikai éleslátásával és mély bölcsességével mindig azt az utat követte, amely leghamarabb vezetett célhoz: a nagy erős és virágzó Franciaországhoz.

A Temps szerint Clemenceau megelőzte korát. Tetteivel, amelyek olykor érthetetlenül merészek voltak, sokszor ijedség érzését keltette a szemlélőkben, de az eredmények mindenkor őt igazolták.

— A nagy ember nagy szíve megszünt dobogni — írja többek között a lap, — de a hálás Franciaország követni fogja az ő élő eszméit s mindig tudni fogja mivel tartozik nagy vezérének.

Az angol sajtó ugyancsak részletesen foglalkozik Clemenceau alakjával és jelentőségével. A Times azt írja, hogy egyetlen angol ember, aki végigküzdötte a világháborút, nem vehet tudomást fájdalom nélkül George Clemenceau haláláról. A Daily Telegraph szerint Gambetta óta Clemenceau volt az egyetlen, aiben a rettenhetetlen és legyőzhetetlen napoleoni lélek reinkardálódott.

A munkáspárti Daily Herald ugyancsak a szimpátia hangján ír az elhunyt államférfiről.

Clemenceau politikájának voltak nagy hibái — mondja többek között a lap nekrológja, — de ezek a hibák nemcsak az övéi, hanem mindnyájunkéi voltak.

A népszavazás elutasítását kéri a német kormány a birodalmi gyűléstől

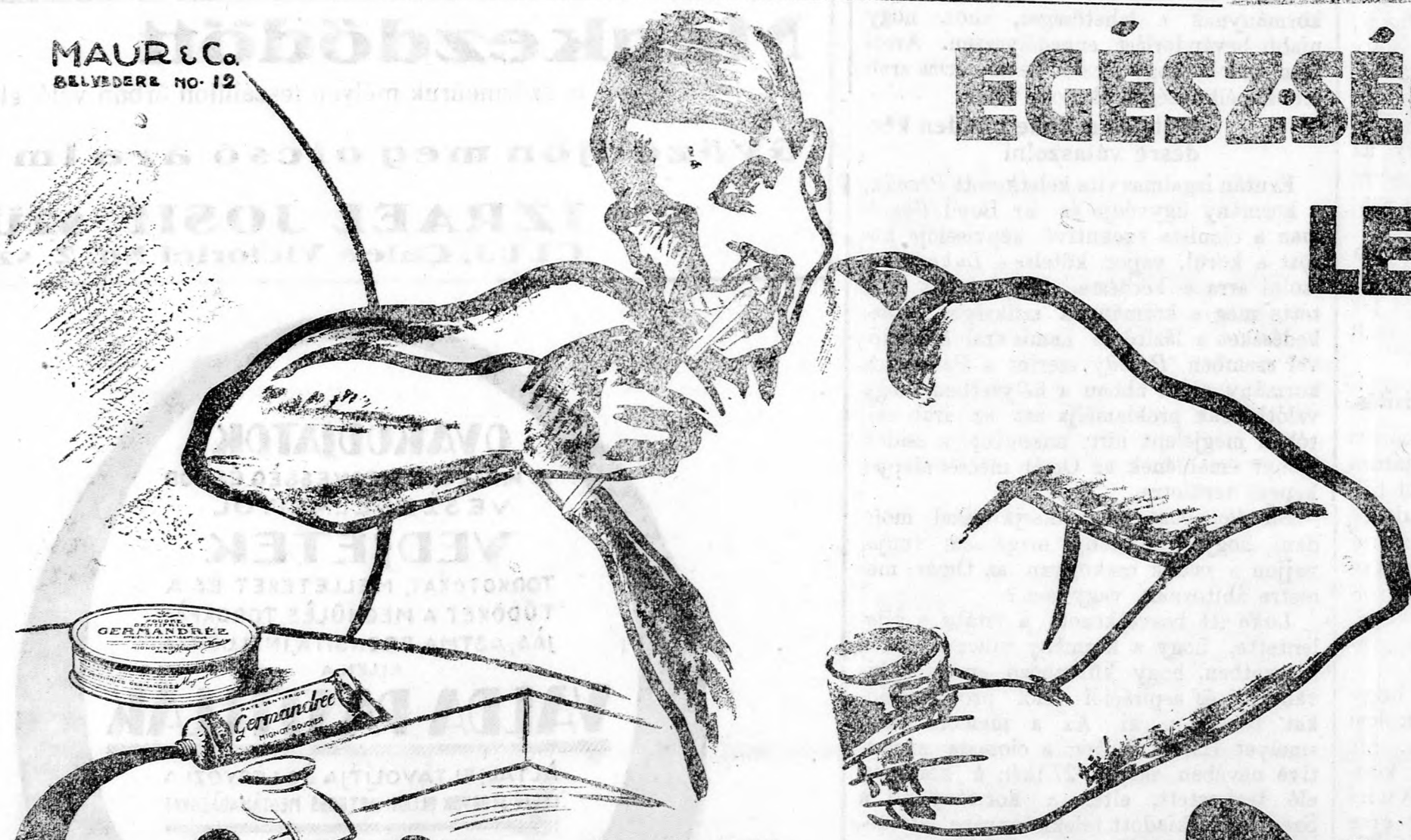
A kormány cselekvési szabadságát sértené a népszavazás

Berlin, november 29. A birodalmi kormány hétfőn a birodalmi gyűlés elé terjesztette a népszavazásra vonatkozó törvényjavaslatot a kormány elutasító indítványával együtt.

Az indítvány indoklása általánosságban megállapítja, hogy a népszavazás kisértet tesz a német külügyi politika egészének megállapítására és ez olyan beavatkozást jelent a kormány cselekvési szabadságába, amely nem egyeztethető össze az állam ügyének eredményes vezettségével. A kormány mint a múltban, a jövőben is minden tőle telhetőt meg fog

tenni, hogy tiltakozzék a versaillesi szerződésnek a háborús bűnösségre vonatkozó egyoldalú megállapításai ellen és rajta lesz, hogy a háborús bűnösség kérdése végleges megoldást nyerjen, az eszközök és az idő pont megválasztását azonban megámsk tartja fenn. A német érdekeknek megfelelő külügyi politika a kormány véleménye szerint továbbra is csak megegyezés alapján és nem a népszavazási tervezet alapelvei értelmében történhetik, ezért a kormány teljes határozottsággal a népszavazási törvényjavaslat ellen foglal állást.

MAUR & Co.
BELVEDERE NO. 12

EGÉSZSÉGES
LESZ

Germandise

FOGPASZTA ÁLTAL

Rist

A st

Bucures

Uj Kelet
Charles R
tatott Sta
igazgatójáv
CFR igazg
évi költség
formáltatta
tőleg az in
a CFR alk
Vidrighin
sitásokat, a
lentette, b
bizonyos te

Rom

Bucures

Uj Kelet
Dunabizotts
tala képvis
dunai kiköt
gyobb kölcs
csön ügybe
tottak be a
mán államo
óta egész m
illetékes biz
morandum.
multban mi
megkapta
megkötésére
500 ezer ar
gének alapj

Jóvátétel

Berlinből je
szállítások
ország, Belg
térben Belg
Még 1925-b
ciós szállítá
küldötték a
millió márk
számla terh
net, vasárut
peket és haj

Megalaku

szövetség.
ban megalak
örök szövets
bályozzák a
mezőgazdasá
pontjából. A
dasági és ker
továbbá a m
helyt a kort
szövetség ala
pitják a kiv
Amerikai

jelentik: Az
természeti r
amerikai ker
az export kib
elnök az utó
zott a gazdas
E megbeszél
kult ki, hogy
napokban de
leti életben,
Hoover meg
gítésére 60 m
a törvényhoz
jedni főleg a
gyapotáru, g
Az amerikai
ugyanis vis
egyébként az
és acélipara.
Amerika 24 s
tavalyi építke
ipar visszafej
építkezés és a
kártalanítsák

FIGY
NEM
VALO

Közgazdaság

Rist jóváhagyta a vasut költségvetését

A stabilizációs biztos kimutatást kér az ingyen és kedvezményes vasúti jegyekről

Bucuresti-Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap délután Charles Rist hosszabb megbeszélést folytatott Stan Vidrighinnel, a CFR vezérigazgatójával és Miclescu Ionel mérnökkel, CFR igazgatóval. Charles Rist a CFR jövő évi költségvetését vizsgálta felül és informáltatta magát a kedvezményes, illetőleg az ingyenes szállításokról, amelyeket a CFR alkalmazottai vesznek igénybe. Vidrighin megadta a szükséges felvilágosításokat, a budgetre vonatkozólag kijelentette, hogy annak elkészítése eddig bizonyos technikai akadályokba ütközött

s a kilátások szerint csak az állami budget megszavazása után fog majd sor kerülni annak elkészítésére. Stan Vidrighin azon véleményének adott kifejezést, hogy a CFR jövő évi költségvetése meg fogja haladni a 12 milliárd lejt és hogy a takarékoskodási politikát a dologi kiadásoknál fogják keresztülvinni.

Rist általában meg volt elégedve a Stan Vidrighin által kifejtett alapelvekkel, ragaszkodott azonban hozzá, hogy legelőször idén belől az ingyenes és a kedvezményes szállítási és utazási engedélyekről egy pontos statisztikát mutassanak be.

Románia résztvesz a Nemzetközi Duna-bizottság kölcsönében

Bucuresti-Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az európai Dunabizottság egy javaslatot tett az általa képviselt államoknak, hogy a Sulina dunai kikötő kiépítésének céljaira nagyobb kölcsönt szavazzanak meg. A kölcsön ügyében egy memorandumot nyújtottak be a francia, angol, olasz és román államokhoz még ez év elején. Május óta egész mostanáig a különböző államok illetékes bizottságai előtt fektült a memorandum. Értesülésünk szerint a közeljövőben mind a négy állam képviselője megkapta a felhatalmazást a kölcsön megkötésére. A kölcsön összege 8 millió 500 ezer arany frank. A kölcsön összegének alapján a Dunabizottság évi jöve-

delmét vették. A Dunabizottság 1 millió tonnát vámol el, amely évi 3 millió arany frank bevételt biztosít. A kölcsön hováfordítását illetően eddig három pontban állapodtak meg. Egyrészt fedezni fogják az 1929 évi deficitet, amortizálja a Banque de Pays de l'Europa Centrale és a Banca Nationalaval szembeni 60 ezer font sterling adósságot, de legfőképpen ebből az összegből fogják meghosszabbítani a felfektetett tervek szerint a csatornákat. A kölcsönt négy éven keresztül egyenlő részletekben fogják folyósítani. A folyósításnak tervezettel párhuzamosan elkészítették négy évre a kölcsön hováfordításának a tervezését is.

Jóvátéti szállítások a gyarmatokra. Berlinből jelentik: A német jóvátéti szállítások nagy részét újabban Franciaország, Belgium és Portugál nagy mértékben gyarmataik kulturájára fordítják. Még 1925-ben ezek az országok a reparációs szállítások 4,6 milliós márká értékét küldötték a gyarmatokra addig most 22,3 millió márkát küldöttek. A reparációs számla terhére a kolóniákra főleg kőszén, vasárut, közötte sok vasúti sint gépeket és hajókat küldöttek.

Megalakult a lengyel gabooaexport-szövetség. Varsóból jelentik: A napokban megalakult a lengyel gabooaexport-örök szövetsége, abból a célból, hogy szabályozzák a gabonakivitelt lehetőleg a mezőgazdasági érdekek megóvása szempontjából. A szövetség tagjai a mezőgazdasági és kereskedelmi szakmai alakulatok, továbbá a malomipari szövetkezetek. Mihelyt a kormány jóváhagyja az export-szövetség alapszabályait, azonnal megállapítják a kiviteli kontingenst.

Amerikai konjunktúra. Newyorkból jelentik: Az amerikai borszörvény olyan termésmozgalmakat idézett elő az amerikai kereskedelmi világban, amelyek az export kimélyítését célozzák, Hoover elnök az utolsó hetekben sokat tanácskozott a gazdasági élet vezető embereivel. E megbeszélések során az a vélemény alakult ki, hogy Amerikában a közeli hónapokban depresszió fog beállani az üzleti életben. E depresszió ellensúlyozására Hoover megígérte, hogy az export elősegítésére 60 millió dollárt fog kifizetni a törvényhozástól. Az export ki fog terjedni főleg a következő tömegcikkre: gyapotárú, gépek, vasárú, autómobilok. Az amerikai export az elmúlt évben ugyanis visszamaradt. Visszafeljövőt egyébként az ország autópára, építkezése és acélipara. Az építkezés terén ezidén Amerika 24 százalékkal maradt vissza a tavalyi építkezésekkel szemben. Az acélipar visszafeljövődése szervesen függ össze az építkezés és autópára súlyosodásával. Hogy kártalanítsák magukat, az egyes trösztök

még szorosabb egységbe tömörültek Kínába és Japán felé való gravitálás céljából. Az export-tervek azonban számításba vették Európát is, úgy hogy számítani kell az amerikai olcsó árak beözönlésével. Azzal is számítani kell, hogy az amerikai ipari koncernek európai országokban létesítenek gyárakat.

Egy óriási angol vállalat bukása. Londonból jelentik: A Citynek ismét szenzációja van. Henrik Spencer Horne, a Horne trösztben egyesített hat ipari vállalat feje, bejelentette fizetési képtelenségét és lemondott a vezetése alatt álló részvénytársaságok vezérigazgatói tisztségéről. Nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy ez nem érinti a vállalatot, hanem kizárólag egyéni hitelezőinek kielégítésére irányul. A Horne vállalatok csődjé Londonban majdnem akkora feltűnést kelt, mint a Hatry botrány. Lehetséges, hogy a tőzsde elnöksége felfüggeszti a Horne értékek forgalmát.

Németországnak 1.05 millió munkanélkülije van. Berlinből jelentik: Az elmúlt hetekben a munkanélküliség szokatlan tempóban emelkedett a német birodalomban, November 25-én egy millió és 50 ezer munkanélkülije volt Németországnak, szemben az elmúlt év hasonló időszakával, amikor is 870 ezer volt a munkanélküliek száma. Különösen a fémipari szakmából bocsátottak el igen sok munkást. A mezőgazdasági munkáknál is nagyon kicsi a munkakereslet.

Már a gummiszalaggyárak is karlbebe tömörülnek. Berlinből jelentik: A Wuppertal-ban működő kis gummiszalaggyárak, amelyek mindössze néhány munkással dolgoznak, most karlbebe léptek. A kartell valószínűleg a jövő év januárjától kezdve fog működni. Azt hiszik, hogy a fuzió révén a gyárak — három gyárról van szó — fokozni fogják majd termelőképességüket.

SPORT

A Haggibbor közgyűlése

Vasárnap délelőtt tartja tisztújító rendes közgyűlést a Haggibbor. Az egyesület vezetősége ezuttal be fog számolni az elmúlt év eseményeiről, ismertetni fogja a klub nagy sikerrel folyó reorganizációs munkáját, az anyagi helyzetet és mindazt a kiemelkedő momentumot, amely a múlt évi közgyűlés óta a Haggibbor életében nyomot hagyott. Együttel megejtik a választásokat is, amelyek során — értesülésünk szerint — a kolozsvári zsidóság számos új reprezentánsa is belekerül az egyesület vezetőségébe. A közgyűlés Szokolov érkezésére való tekintettel délelőtt pontban 10 órakor kezdődik a klub City-kávéházbeli helyiségeiben.

— **Haggibbor—RMS.** Vasárnap fejeződik be Kolozsvárt az őszi futbalszezon a Haggibbor—RMS bajnoki mérkőzéssel. A két egyesület jelenleg a bajnokság 4—5. helyét foglalja el egyenlő pontszámmal. Ha a Haggibbor győz, úgy a harmadik helyre jut, ha veszít, úgy ötödik marad, ha eldöntetlen, akkor negyedik lesz. Sok függ tehát ettől a mérkőzéstől. A Haggibbor csapata az elmúlt héten olyan jó formát játszott ki, hogy győztesnek kell tippelnünk, de a RMS-vel szemben senki sem mehet biztosra.

— **A Haggibbor futbalszakosztálya vezetősége** felkéri a következő játékosokat, hogy vasárnap d. u. legkésőbb fél 2-kor jelentkezzenek az öltözőben: Löbl, Boldog, Rafael, Hamlet, Ordentlich, Frenkel, Naftali, Hirsch, Krausz, Szilágyi, Lazar, Weisz, Biró.

— **Ma este lesz a szezon első bálja, a Vivóbál.** A Haggibbor és KAC vivóinak közös rendezésében tartják meg ezt az estélyt, amely méltóan vezeti be a bálit szerez. A KAC klubhelyiségében tartandó táncmulatságra érkező első 20 hölgy értékes meglepetésben fog részesülni.

Legelterjedtebb, legjobban bevezetett, hangnélküli, könnyűjárású gépirónok kedvence a masszív

ROYAL

irógépek.

Képviselete
Mechanika
Rádiók nagy raktára
Halász Boriska, Târgu-Mureş

Nincs konkurencia ki felülmulná

A Helios áruház harisnya árait

Árjegyzék:

1 pár erős strapa harisnya Lei	35—
1 " seiden flor "	58—
1 " hibátlan leMBERGI selyem harisnya "	145—
1 " Prima G. B. L. flor harisnya "	140—
1 " gypaju imitáció "	50—
Jó minőségű férfi zokni már "	16—
Női keztyű jó meleg "	50—

Női selyem harisnyákban óriási választék, minden márkájú és minden divat szín kapható

HELIOS

kötött és harisnya áruházában
Cluj, Fő-tér No. 7. Farkas szoborral szemben.

Apróhirdetések

UTAZÓK! Berkovicsné ארטי כשר
vendéglője megnagyobbítva
Oradea, str. Nicolai Iorga 19.
Zöldfa-utca.
Mérsékelt árak. Kiflinő házikonyha.

NŐSÜLÉS céljából feltétlenül intelligens és jó zsidó családból való urileány ismeretséget keresem. Hozomány mellékes. Csakis iskolát végzett, intelligens, esetleg diplomás zsidó urileányok jelentkezzenek, még pedig személyesen megírandó levelekkel, melyeket „Szellemi foglalkozás” jellege alatt a lap kiadóhivatalába küldjétek.
2639

BELFÖLDI gesztenyét mm.-ként 1600, tavalyi jó aszalt szilvát 2500, belföldi héjjal meggyöt 1800 lejért szállít utánvétellel Roos, Teutt de sus, Baia mare.
2574

UTAZÓ URAK figyelmebe! Vajdahunyadon a „Central” szállodát teljesen átalakítva okt. 1-től átvettem. Pontos, tiszta kiszolgálás, kiflinő házikonyha. Utasoknak nagy árkedvezmény. — Szíves pártfogást kérek: Kurzmantl Ignác.
2435

EGY szoba, konyha és peiz kiadó azonnal. Cal. Traian 47. szám. (Volt Arpád-ut)

„Express”
libahus csarnok

Ajánlatok közismerten jól kezelt tiszta

ארטי כשר
LIBAZSIRT,
LIBABÓRT,
FÜSTÖLTHUST

a legolcsóbb napi árak mellett

FRIEDMANN
M., ORADEA
(Nagypiac-tér)
Piata M. Vit. 11.

Olcsóbb mint a gyárban!

100 leiért már vehet jó kocsolyát
FRIED JENŐ acéláru üzletében Cluj,
Str. Matei (v. Mátyás király-u.) 2,
Nikkelezett acélkocsolyák 300 leiért.
Köszöretülés. Nikkelezés.
Siessen, amíg a készlet tart!

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

Cluj—Kolozsvár, Piata Unirii No 9
Fiókjintézei: Dej—Dézs, Beclean—Bethlen Jibou—Zsibó, Zălau Zilah.
Saját tőkét 58 millió lei
Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalások bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban nszközöl.
Engedélyezett devizahely.

Anton Rosenzweig Cluj

ספרים אונד שליחים נאמדהאנדלונג
Héber könyvek és talleszek nagykereskedése. — Gyári árak!

FIGYELEM!
NEM TRÜKK!!
VALÓSÁG!!!

Értesítem a mélyen tisztelt vevőimet, hogy az előnyösen ismert, jöminőségű **női, férfi és gyermek harisnyáimból egy eddig nem létezett olcsó vásárt rendezek.** Saját érdekében győződjön meg állításom valóságáról.

Sándor

harisnya és szaküzlete
CLUJ,
P. Unirii 9.

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton nov. 30. d. u. fél 3-kor Piroska és a farkas. Ifjúsági gyermekelőadás, nagyon olcsó helyárral. Bevezető előadást tart Sebesi Samu. Sorozatszám 122.

Szombaton, november 30-án este fél 9-kor Libavásár. Operett-ujdonság először. Kondor Ibolyával, Betegh Bébivel, Tompa Bélával, Ihász Aladárral. A párisi operette évad legszenzációsabb ujdonsága Premmiér bérlet 17 szám. Sorozatszám 123.

Vasárnap, dec 1-én délután 3-kor: Erdészleány. (Nagyon olcsó mozihelyárral. Kondor Ibolyával. Sorozatszám 124.

Vasárnap, december 1-én d. u. 6-kor: Libavásár. (Operett-ujdonság másodsor. Sorozatszám 125.)

Vasárnap, december 1-én este 9-kor: Bajadér. (Lengyel Irén vendégjátékával. Betegh Bébivel, Solthy Györggyel, Ihász Aladárral. Napi bérlet 18. szám. B. Sorozatsz. 126.)

Hétfőn, december 2-án este fél 9 órakor: Libavásár. (Operette-ujdonság harmadszor. Napi bérlet 18. szám. C. Sorozatszám 127.)

Kedden, december 3-án este fél 9-kor: Libavásár. (Operette-ujdonság negyedszer. Napi bérlet 19. szám. A. Sorozatszám 129.)

Szerdán, december 4-én este fél 9-kor: Libavásár. (Operette-ujdonság ötödször. Napi bérlet 19. szám. B. Sorozatszám 130.)

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Szombat 5 órakor és 7 órakor Kolozsvárt utoljára: I. Sárka lilium, Bíró Lajos óriási hatású drámája filmen. Az amerikai filmgyártás leggrandiózusabb remekműve. II. Rázd le, Jonny! Amerikai vígjáték-ujdonság 7 felvonásban. Kolozsvárt először! Pótképek. Helyárak: 30, 20, 10 lei.

Vasárnap d. e. 11 órakor matiné 15 és 10 leies helyárral: Halálhíd. 7 felvonásos, izgalmas, érdekes kalandortörténet. Ujdonság! Kolozsvárt először! Ezenkívül: Pufi székel mókái, Tréfák, énekek. Előadja: Tompa Sándor.

CORSO-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombat 5, 7 és 9 órakor: „Nina Petrovna“ csodálatos hazugsága. Főszereplők: Brigitte Helm, a gyönyörök asszonya, Warwick Ward, Franz Lederer. Előjáték: Ufa világhírű.

Vasárnap d. e. 1 órakor Matiné: Rin-Tin-Tin a csodakutya. Olcsó helyárral.

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor: „Nina Petrovna“ csodálatos hazugsága. Főszereplő Brigitte Helm.

Hétfő: 5, 7 és 9 órakor: „Nina Petrovna“ csodálatos hazugsága. Főszereplő Brigitte Helm.

SELECT-MOZGÓ:

Szombat: Cirkuszhercegnő, Verebes Ernő, Harry Liedtke és Hans Junkermann nagy sikert aratott alkotásuk. A film énekbetéteit Süvegi Aranka és Szabó Gyula operatőresek éneklék.

Vasárnap: Cirkuszhercegnő, utoljára, Harry Liedtke, Verebes Ernő és Hans Junkermann legújabb világsikert aratott filmük. Az énekbetéteket Süvegi Aranka és Szabó Gyula éneklék nagy sikerrel.

URANIA-MOZGÓ:

Szombat: Csavargók királya, Harry Piel legújabb kalandorfilmje, mely feltöltte az összes eddigi filmeket.

Vasárnap: Ma utoljára Csavargók királya, Harry Piel legújabb szenzációs kalandorfilmje.

A Magyar Színház közleményei

Ma este van a Libavásár premiéreje.

Brillians új párisi operettnek a Libavásárnak lesz ma este a nagy érdeklődéssel és felfokozott kíváncsisággal várt premiéreje. Harsogni fog ma este a nézőtér a kacagástól, mert annyi ötlet, annyi színpadképi szellem, annyi szín van felhalmozva a Libavásár-ban, hogy egy pillanatra sem lesz a közönségnek, amikor ne mulatna. Persze a Libavásár telivér párisi operett, amiből magától értetik, hogy nem ajánlatos fiatal lányoknak a megnézése. Ragyogó szereposztás, gondos előkészületek és stílusos külső kiállítás fogják emelni a Libavásár sikerét, Holnap délután 6 órakor másodsor, hétfőn este harmadszor, kedden negyedszer és szerdán ötödször adják a Libavásár-t.

Ma délután fél 3-kor: Gyermek előadás Piroska és a farkas. Olcsó helyárral tartanak a színházban ma d. u. fél 3 órakor gyermek előadást. A Piroska és a farkas című énekes, táncos mesejáték kerül színre. Előadás előtt Sebesi Samu beszél a gyerekeknek.

Holnap (vasárnap) este: Bajadér, Lengyel Irénnel. A legújabb operett a Kálmán Imre Bajadér-ja kerül színre holnap este a női főszerepben Lengyel Irénnel, akinek a legkedvesebb, legparádésosabb szerepe.

A hazafi

Emil Jannings! Magyar Színház!
Lubitsch rendezés!

Igazi világszenzációja lesz a jövő héten a magyar színháznak. Azt a filmet fogják bemutatni, a melyről úgy az amerikai, mint az európai közvélemény megállapította, hogy mióta filmet gyártanak ennél tökéletesebbet, grandiózusabbat még nem csináltak. Címe: A hazafi. (Der Patriot, Patriotul). Főszereplő: Emil Jannings, aki ebben a szerepében önmagát multa telül.

A világ legjobb rendezője: Lubitsch Ernő rendezte a filmet. Minden eddigi filmszenzáció eltörpül a Hazafi mellett. Mindaz amit eddig a mozi-közönség a vásznon leperegni látott, semmi ahhoz képest, amit a Hazafiban (Oroszország) látni fog.

A magyar színház a Hazafi (Oroszország) kedvéért négy napig szüneteltetni fogja az esti színházi előadásokat, hogy mindenkinek módja legyen megnézni ezt a filmszandát. Amerikában most folyt le egy nagy szavazás, a melyben másfélmillió szavazatot adtak le. A kérdés az volt: Melyik filmet tartja az amerikai közönség a legjobbnak az utóbbi tíz év óta? A szavazatoknál több mint fele (nyolcszáznegyven ezer) a Hazafira (Oroszország) adta szavazatát. Az utána következő legjobb filmnek az Ábris rózsáját s Árva Juliska életét (magyar tárgyú amerikai film) találták.

A magyar színház megszerzi a kolozsvári közönségnek azt a gyönyörűséget, hogy már a jövő héten láthatja a világ legszebb, leg-hatalmasabb, leg-tökéletesebb filmjét: „A Hazafit“.

Hogy mely napokon és milyen időben látható a Hazafi a magyar színházban, azt holnap pontosan közölni fogjuk.

Holnap délelőtt 11-kor film-matiné 15 és 10 leies helyárral. Nagyszerű matinéja lesz holnap a magyar színháznak. A halálhíd című izgalmas kalandor film kerül vetítésre. E mellett Tompa Sándor fogja mutatni pompás székel mókákkal, tréfákkal, nótákkal a közönségnek.

Sárka lilium ma utoljára a magyar színházban. Ma (szombaton) utoljára látható Kolozsvárt a Sárka lilium. Ma kivételesen az első előadás 5 órakor, a második előadás 7 órakor kezdődik. Olcsó helyárak: 30, 20 és 10 lei.

Keveset hirdet, de értékeset és rendkívül olcsón bécsi Velour, Vársony modelleket árúsít az **IDEAL** kalapszalonn Cluj, Reg. Ferdinand 8. Tommi kalap 65, filc model 150, nyulszőr model 200 Lei. Atalakítások, férfi kalapok formálása, tisztítása 24 órán belül gyári árban a legújabb divat szerint készülnek.

Rádió műsor

Idő: Középeurópai

Szombat november 30

Budapest. 9.15: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. 1. Honvágy—induló. 2. Ukrajnai dalok—egyveleg. 3. A széles volga partjáról. 4. Tölgyfa. 5. Kötterovszky: Feledd el—románc. 6. Gitár szerenád. 7. Dal az almáról. 8. Esti harang. 9. „Ach zacsem“ 10. Fecske madár. 11. Nyári éj. 12. Szombat este—népdal. 13. Nagyságos asszony—víg olasz dal. 14. Volga. 3.30 Hírek. 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 12.05: A Mándits szalonzenekar hangversenye. 1. Auber: A fekete domino—megnyitó. 2. Bizet: Carmen—fantázia. 3. O Straus: Bucskeringő—egyveleg. 4. Azoni: Melodie. 5. Bachmann: Kedves barátom—tangó. 12.25: Hírek. 1. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek, élelmiszezzárak. 3. Piaci árak és árfolyamhírek. 4. Halász Gyula előadása: „Helyes magyarság, magyar helyesírás“ 4.45: Pontos időjelzés, időjárás és vízállásjelentés hírek. 5.10: Siklós Ferenc előadása: „A filmszenáriumi“ 5.40: Gramofonhangverseny. 1. Bizet: Carmen—virágária (Fleta) 2. Benedict: Carneval din Venezia. 3. Drigo: Serenade (Gigli) 4. Bizet: Gyönyörű halász (Caruso) 5. Schubert: Romlo (Heifetz) 6. Wagner Walkür — Wotan bucsuja (Kipniss) 7. Wagner: Lohengrin. 8. Wegner: Grál legenda. 9. Monasterio: Serra Morena 10. Strauss: Morgen. 11. Ponchielli: La Gioconda — duett (Gigli és De Luca). 12. Verdi: Rigoletto (Galli Curci). 13. Puccini: Tosca 14. Padilla: Princesita (Flets) 6.45 „Színpadtechnikai kérdések“, 19.30: Vidám est. Dalok, egyfelvonásosok. 21.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 23: Honvédegyeztetés hangversenye.

Bukarest. 16: Könyv zene: 16.15 Konferralás. 16.30: Román zene. 20. Massanet: „Manon“ c. operája. **Bécs. Gráz. Zürich.** Anzengruber: 20 „Vas és acél“ c. darabja. Utána jazz. **Berlin.** 21. Kiurina Berta és Schmidt József operatőresek Puccini áriákat énekelnek szimfonikus zenekar kíséretével. **Breslau.** 22.30: Táncczene. **Frankfurt.** 20. Közv. Stuttgartból 23.30: Kamarazene.

Hamburg. 19: Szerelmi örömök és fáj-dalmak. Brahms: Ballada. Brahms: Szerelmi hűség. Fielitz: Mint az éjszaka, oly lágy az orcad. Fielitz: Himnusz. Eckert: Igen, boldogá tettel. Hoffmann: Vágy. Fielitz: Éjjeli dal. Grieg: A rejtett szerelem. Csajkovszkij: Miért?

Köln. 22: Jazz 23.50: Közv. Hamburgból. **Königsberg.** 20.05: Modern katonazene. **Königswusterhausen.** 21: Közvetítés Frankfurtból. **Lipce.** 23.50: Közv. Hamburgból. **Stuttgart.** wo. Genée Richárd: A zene-gyűlölő c. operája. 21: Közv. Frankfurtból. 22.15: Citera és gitárverseny. **Belgrád.** 20: Hangverseny. 20.55: Cigányzenekar. **Zágráb.** 20.10: Táncczene. **Prága.** 19.05: Szórakoztató zene. 20. Operett áriák. 20.30: Ujságírók szindikátusának hangy. 21.35: Zongorajáték. 22.20 Kávészünet.

Kassa. 19. Közv. Prágából. 20.30: Tót népdalok. 21.05: Rádiózenekar. Mascagni: Parasztbecsület. Schmaltisch: Farsangi szvit. Massanet: Három darab. 22: Közv. Prágából. **Ostrava. Pozsony és Brünn.** Egész este a prágai és kassai műsort köv. **Daventry.** 21: Katonazene. **London.** 22.35: Szonáta est. Bax: II. szonáta. Brahms: G-dur szonáta. **Varsó. Krakko.** 19.25 gramafon 23.30: Könyv zene. 23: Táncczene. 21.15: Operett és vígjoparék. **Kattovicz.** 20.30: Könyv zene. 23: Táncczene. **Torino.** 20.30: Operett köv. 24: Köv. Amerikából. **Milano.** 20.30: Torino műsor. Utána táncczene. **Toulouse.** 19.30: Táncczene. 20: Dalok Operett és vígjopera részletek.

Vasárnap december 1.

Budapest. 9. Ujsághírek, kozmetika. 10. Egyházi zene. 11. Istentisztelet. 12.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Utána az Operaház tagjaiból alakult zenekari hangverseny. 14.55: Az Operaház előadásának ismertetése. 15. Az Operaház: Alarcosbál c. operájának köv. 17.50: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Sporteredmények. Utána: Rádió Szabadegyetem Tarnay-dalok. Előadja: Rössler Endre operatőresek. Valamint prozai előadás. 18.50: A földművelésügyi minisztérium előadása. 19.25: Sporteredmények. 19.30: Bodán Margit magyar nótadélutánja, cigányzene-kísérettel. 20.45: Vörösmarty emlékünnap. 22: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd Fejes szalonzenekar hangversenye. 22.45: Rádics Béla és cigányzenekarának hangversenye.

* Paleologue naplója (A cár országa a nagy háborúban: 3 kötet 888 oldal) 132 lej az Uj Kelet könyvosztályában.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.

CLUJ, PIATA UNIRII 7. szám.

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvárt

Saját tőkét 97 millió lei.

Affiliált intézetei: Tordaaranyos Vármegyei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen, és Sz.-Keresztúron, Szászregényvidéki Takarékpénztár r.-t. Szászregényben és népbank r.-t. B.-hunyadon. Minden bankügyletet legelőnyösebben végez. Engedélyezett devizahely. Aruraktárai a vasut mellett. Betéteket elfogad.

Legújabb őszi és téli ujdonságok megérkeztek !!!
NEUMANN M. férfi - és fiuruha áruháza CLUJ, FÓTÉR 14.

Fla

Néhány nap...
egyeteme...
ikái érdeklő...
gum egyik le...
si kulturával...
vésű kis város...
és Verhaeren...
ben, van ez az...
hogy Belgium...
a vallónok, ak...
nek és a fla...
nyelvüket has...
északi népekk...
kal és finnek...
míg a vallón...
jai. Ezek a fla...
zat a nézeti...
például a szo...
dusok, lányai...
ban a felhajt...
kötött fehér...
mandok festő...
a piktúrának...
művésze volt...
flamand volt...
nagy csavarg...
Itt azonban...
Verhaeren Br...
linck is csak...
az érzéseikbe...
tak flamandok...
és beszéltek...
népnek nem...
rális megnyíla...
kített a világ...
feszínre dobt...
társadalmi pr...
dok is maguk...
indult meg e...
sereg más, a...
ségekben és...
talok voltak...
nek feltámas...
gy kulturális...
érvényesülés...
A mozgalom...
a genti egyet...
kel ezeltől k...
genti egyeten...
ezt a konflikt...
tudták elodáz...
közben mind...
megeket moz...
zajlottak le...
kített az ako...
dok óta nem...
körülhordozt...
mandlaktá vá...
rasztok, akik...
ról, egyszerre...
tek és az eg...
vetelték joga...
A világháb...
mand kultur...
zonyítani igy...
meg az évsz...
Egymás után...
mand nyelvü...
flamand inte...
elfelejtette...
tanult flama...
kezde haszn...
üzleti életben...
előtt. Ekkor...
hogy a moza...
kultura ker...
politikába...
Ezt a bet...
kálta a Jasp...
gyetem nyelv...
sitott állásfo...
francia bef...
politikai élet...
bosszú idő...
tak ezen az